

*Bespiegelingen
over het
links-epidemies
verschijnsel*

*(suivi d'un Condensé général
en langue française)*

cyril markus

■ ■ ■

LIBERTAIR - SOSIALISTIESE UITGAVE
1977

A mark
390

*Bespiegelingen
over het
links-epidemies
verschijnsel*

*(suivi d'un Condensé général
en langue française)*

cyril markus

■ ■ ■

LIBERTAIR - SOSIALISTIESE UITGAVE
1977

Dok. Vrij Soc. nr. 390

ieder zich revolutionair wanend
individu in de omstreken der
zeventiger en tachtiger jaren
van de twintigste eeuw, kan minstens
het engels, frans of duits lezen,
spreken en verstaan (!) om met
een geperfectioneerde en multi-
nationale eenheid aan de afbraak
van de sociaal-ekonomiese strukturen
te bouwen die de mensheid nog immer in
zijn sekulaire en verlichte
slavernij geklonken houden.
c.m.

INLEIDING TER EMOTIONELE EN MORELE VERANTWOORDING

Dit schrift richt zich enkel tot die bepaalde groep personen die genoeg van dit leven hebben, van het loos gepraat en die met rede ziek zijn van de schande die zij dagelijks moeten ondergaan om tot frustrerende kompensaties van hun ware uitingskrachten te komen.

Aan geen anderen zijn deze woorden die onwetenschappelijk en op het eerste gezicht onsamenhangend en zeker onakademies zijn, gericht. Want dit schrift is niet bestemd voor hen die het anti-leven voorstellen en dat net zo lang zullen verbreiden (bewust of onbewust) als hun winstjagende en met elkaar konkurierende krachten dat toelaten.

Zij (het) zijn onze vijanden en moeten zo spoedig mogelijk geëlimineerd worden.

Het wil met kracht doen inzien dat het huidige bestaan onder al zijn mogelijke verschijningsvormen radikaal moet verdwijnen en dat alleen een emotionele of intellektuele overtuiging daarvan niet voldoende is om tot konkrete resultaten te komen.

Een onmeetbaar wantrouwen jegens de heersende orde in al zijn economiese en ideologische aspecten smeult in het bewustzijn van de verschillende lagen van het proletariaat en zal noodgedwongen op moeten staan om alles wat zich aan zijn ketens identificeert te verwoesten (de buitenmenselijke waarden, moralen en ideologieën; maar eerst, de nutteloze fabrieken, kerken, banken, ministeriën, legers, gebouwen die getuigen van de moderne slavernij of van militaire prestaties, gewoonten en idolen), op de zelfde wijze als dat de mens sinds altijd al onderdrukt wordt: het individu verpletterd

door een misselijk vedetteriaat dat weer naar de mensheid (massa) verwijst. Dit schrift spreekt niet over idealen of utopieën, want de verschrikkingen van deze maatschappelijke organisatie laten enkel nog maar ruimte voor een diepewortelde haat ertegen en een bijna pateties-wanhopig verlangen naar de verlossing daarvan.

Het komt er nu op aan in de oppervlakkigheid waartoe vandaag al de menselijke relaties herleid zijn een keten te leggen tussen het verinnerlijkt, algemeen heersend gevoel van walging en de vernederingen dientengevolge ondergaan, om tot de totale subjektieve eis te komen (ongeacht ras, sexe, nationaliteit of leeftijd), die wil dat ieder individu volledig over al zijn lichamelijke en geestelijke capaciteiten moet beschikken!

I DE ALGEMENE REVOLUTIE EN DE KONTRA-REVOLUTIE

PRODUKTIEVERHOUDINGEN / ARBEID / SALARIS / WINST /
INVESTERINGEN / WERKLOOSHEID / EFFEKTIEVE
VRAAG / ONEVENWICHTIGE BETALINGSBALANSEN /
KRISIS / MAATSCHAPPIJKRITIEK / KONTESTATIE / GAU-
CHISME / ALTERNATIEVEN / EKOLOGIE / TERRORISME /
POLITISERING / MARGINALEN / ONTWAPENING.

Zoveel termen en gebeurtenissen als overeenkomen met de gedetailleerde versnippering van het totale sociaal-beeld dat begrepen wil worden en dat veranderen moet. Dit laatste is geen persoonlijke wens maar een kollektieve eis!

De vraag is echter of dat totaal beeld inderdaad begrepen wil en kan worden. We stellen allereerst vast dat we het niet over een abstrakt beeld hebben, maar wel degelijk over de konkrete verhoudingen die hier en nu tussen mensen bestaan in de dagelijkse omgang die de bewegingen tussen mens en natuur determineren en in verband daarmee de overlevingsorganisaties bepalen.

Krusoë is geen voorbeeld en verklaart niets van wat er besproken wordt, omdat een op een kunstmatige wijze afgesneden individu geen sociaal verband kan verwezenlijken tussen hem (individu), de natuur (zijn transformatie materiaal) en de hem opgelegde eenvoudige voortplantingswetmatigheden waar ook hij aan voldoet en dus niet aan kan ontkomen.

Het totaal beeld is het aantal individuen die op deze aardoppervlakte samenleven, een samenleving vormen, een omringende maatschappelijke structuur organiseren die noodzakelijkerwijs volgens bepaalde axiomaas moet functioneren. Wetten en regels die ontworpen zijn door de samenwerking tussen personen om zoveel mogelijk behoeften in zoverre te bevredigen, dat een volledige bevrediging nooit bereikt wordt, waardoor de siklus in stand wordt gehouden die het hedendaagse leven in een konstante en versnellende verarming dompelt. Ongeacht de schijnbare materiële en spirituele weelde van sommigen tegenover de ellende van de « domme velen », die niet tot die sferen behoren waar het geld, vanwege zijn overvloed, een relatieve waarde heeft verkregen. Overigens, deze zogenaamde welvaart is maar het karnaval van het « heb je 't ook gezien... ? »

Dit nu zijn geen pessimistische overwegingen of praktijken van enig revolutionair allooi in tegenstelling tot de in de sociale werkelijkheid behaalde resultaten, maar het is de som van de statistiese gegevens die ons leren dat men de duidelijke ongelijkheid tussen personen kan waarnemen en waarmee op grove wijze de klasseverschillen worden aangeduid.

Die resultaten uiten zich eerst door de hiërarchiën die de samenleving heeft aangenomen als zijnde zijn partikuliere structuren waarin er naar een grotere welvaart wordt gestreefd. Niemand, door welke blindheid geslagen dan ook, kan de hiërarchiese indeling van deze maatschappij ontkennen of negeren. Het hele bouwwerk berust op de « natuurlijke » verschillen tussen mensen, verklaard door de I.Q. tafels, die op arbitraire wijze het onderscheid moeten aantonen en bevestigen, als zijnde normale vanzelfsprekendheden. En dan is het wetenschappelijk en dus onherroepelijk. (Het is altijd zo geweest en het zal altijd zo zijn.)

Er bestaat een Democratie, een Moraal, nog steeds ergens in de meest achterlijke individuën een schijn van Religie (geveinsd geloof), waar de Jehovas het beste van Getuigen, vervolgens hebben we het Nationalisme in de vorm van het zich spiegelen aan hetgeen voor de « doorsnee mens » in een bepaald land ongrijpbaar is en in de verte nemen we iets van Economieën, Politieken en Ideologiën waar.

Dit is het bewijs van de democratie zelf, dat ieder individu, van om het even welke sociale herkomst, alle objectieve kansen krijgt (!) om aan de top van de sociale ladder te komen, ALS HIJ MAAR WIL...

De structuren waar we het over hadden, zijn nochtans niet hetgeen zojuist werd opgesomd. Dit heet : de gevolgen met de oorzaken verwarren. Het leidt ons tot de volgende door Batavus Droogstoppel beschreven tafereelen : « Zie, de droefheid des » konings vertaalt men op 't papier in volksgehuil... zijn toorn » biedt den schrijver gelegenheid tot het doden van duizenden » op het slagveld... zijn fouten geven ruimte tot het schilderen » van hongersnood en pest... dat alles geeft werk aan grove » penselen. »

Als reactie op een op gewelddadige wijze in stand gehouden fundamentele en chaotiese ongelijkheid, kan niets anders dan deze dialektiese verhouding voortvloeien : het houdt zijn eigen ondergang in als de sentrale voortstuwingsbron van zijn gemeente vooruitgang !

In feite revolueert er niets, behalve belangrijke of onbelangrijke bijzaken, maar evolueert het slechts naar de negatieve kant van de ontwikkeling. De grondslagen waarop de negatieve vooruitgang rust, blijven onveranderd ongeacht het land en de bizondere periode waarin dat land verkeert. Beweren dat b.v. Portugal in 1974 een revolutie kende is klinkbare onzin en duidelijk een teken dat een zo'n opmerking makend mens én niet weet wat revolutie is, én wáár er van gerevolueerd moet worden om tot wat anders te komen. Ook in Portugal, kan er hoogstens sprake zijn van een evolutie naar meer harmoniese artikulaties tussen arbeid en kapitaal. De ouderwetse koloniale machtsverhoudigen van dat land remden de progressievere internationale investeringen af en losten het analfabetisme van delen van de bevolking niet op, ondanks de heilige aandacht die de R.K. Kerk er aan schonk.

Het is al een grote stap om dat te begrijpen en te beseffen dat er noch van socialisme, noch van kommunisme gesproken kan worden, vooral niet wanneer er als bewijsmateriaal een China, Albanië of zelfs een Sowjet Unie wordt bijgehaald. Er bestaat geen land waar er geen betaald werk wordt geleverd en er bestaat geen land waar het salaris evenredig met het afgeleverde werk zou zijn (min de sociale voorzieningen). Zelfs de bevolkingen van geïsoleerde streken zijn onderworpen aan deze eisen van het kapitaal die hun overleving waarborgen en tegelijkertijd vernietigen. Het socialisme waar er in Joegoslavië of in Nederland beroep op wordt gedaan, verschuilt ternauwernood het waar karakter van de gegeven produktieverhoudingen, die weliswaar van land tot land kwantitatieve verschillen vertonen, maar in de grond een gemeenschappelijke basis bezitten, al waren het maar de wederzijdse handelsbetrekkingen die dat verraden.

Het kapitaal is een universele orde, onder welke vorm of norm dan ook, en daar waar het zich nog niet volkomen heeft ingeplant, is er nog toekomst en vooruitgang mogelijk onder zijn diktatuur. Het synisme wil dat voor zo ver een materie, een wetenschapstak of een idee en tenslotte (!) een persoon of een groep personen nog niet plooiën in de richting van de behoeften van de warenkonsumptientaliteit, deze dadelijk gereduseerd zullen worden tot die taak die beschouwd wordt als een eervolle bezigheid ten dienste van onze gemeenschappelijke vooruitgang en welvaart.

De *Internationale Situationisten* van de jaren zestig hebben dit zeer goed geïllustreerd en zijn er het levende spiegelbeeld van.

Van een rumoerige stroming van radikale en intelligente invraagstelling, zijn ze opgegaan in de rook van een kultureel anti-kwariaat waar zij toe gedoemd waren door de inherente loop van hetgeen zij bestreden omdat het er een nog te hoog inkasingsvermogen op na hield (houdt). (cf. Daniel Denevert, in de brochure « *Théorie de la misère, misère de la théorie* », Paris, 1973.)

Sindsdien is dat vermogen in doeltreffendheid gestegen en blijft de laatste, zich in verhouding eveneens vergrotende en duidelijker aftekenende hindernis staan: het bij het proletariaat geïnkarnieerd kapitaal-praktijk als enige sociale fundering voor zijn eigen onderhoud, keert zich nu tegen dat zelfde onderhoud (de gebruikers daarvan in eerste instantie), en zal zodoende een uitweg zoeken in de totale en brutale afschaffing van de bestaande ongelijkheden binnen de produktie- en verbruiksnivoos.

Het heimwee naar een betere maatschappij van de honderden « terug naar de natuur » groeperingen, houdt nog langer stand tegenover allerlei vervagende inkapselingen, dan welke met politieke pretenties overladen proletarische bevrijdingssekte dan ook. Dat wil zeggen dat de één alles in de zon en de bloemetjes ziet en dat de ander staat te beweren dat als hij in de zon kijkt hij geen oplossing voor zijn problemen met het proletariaat vindt. Dat je beter zoals hij een studierevolutionair kunt worden, militeren moet bij de partij of bij de krans van kwade jonge lui. Bewust maken. Konsciëntiseren. Maar het militantje beseft misschien niet dat niemand dat zo goed doet als zijn eigen burgerlijke maatschappij, die over al de persmiddelen beschikt om zijn middelmatigheid en uiteraard ook zijn ontbinding onder het volk te verbreiden en dat zelfde volk wakker te schudden voor de onregelmatigheden die hier en daar nog over de grenzen verschijnen. Niets is mooier en subversiever dan het plezier dat genoten kan worden bij het meemaken van de harlekinades van de uitgestalde machteloosheid van teeveekonomen en dagblad-demagogen, die de oorzaken van hun haperend systeem aan allerlei nevenverschijnselen en gevolgen willen ophangen en met remedies aan komen zetten die uit de vorige eeuw dateren.

De keynesiaanse richtlijnen zijn onvruchtbaar geworden en kunnen geen ademruimte meer creëren tussen de strakke tegen-spraken die noodzakelijk zijn om arbeid en kapitaal tegenoverelkaar staande te houden. (Deze simplificatie, die bestaat uit het terugbrengen van alle sociale wrijving tot de twee hoofdelementen « arbeid » en « kapitaal », wordt gemakshalve voor de uiteen-

zetting gehandhaafd, maar zal hier en daar in 't voorbijgaan bijgelicht worden.)

Robinsonnades, Lanza del Vastekoeillonades of Allan Whatsoevers zijn natuurlijk nog lang de wereld niet uit. Maar het zal niet lang meer duren of zelfs deze lieden zullen vastlopen op hun eigen reaktionaire klippen van vage kritiek, loze en geïsoleerde kontestatie. Billy Graham, « Moon », de Guru Maharadji Ji en andere multinationals van het naïef geloof zijn tekenen van de hedendaagse infantiele bewustwording van de degenererende maatschappij op het vlak van de moraal en zijn ideologische toestanden. Amnesty International en het Russell Tribunaal zijn de instituten voor het aan banden leggen van de excessen van het dagelijks geweld, uitgeoefend door het meestal jong en gammel kapitaal, dat er nog geen stevige moraal als achtergrond op na kan houden om de opgehitste hoofden op democratische wijze uit de omloop te halen, zoals dat in oost-europa gebruikelijk is en meer en meer van pas komt in de zuid-amerikaanse diktatoriale satelietlanden van een van de twee grote mogendheden.

Af en toe schiet er een komeet van terroristies spektakel door de hemel van de dagelijkse verveling om de vervlakkingen van het gesynchroniseerd bestaan van enige schaduw te voorzien... maar daar blijft het bij en de grondslagen van een op een gemengde markteconomie gebaseerde maatschappelijke orde welen lustig voort.

Konkurrentie oorlogen worden opgevangen door kartelafspraken en in redelijke banen geschoven voor het behoud van de minerale noodzakelijke werkgelegenheid, om een nog voldoende koopkrachtige massa in leven te houden. Zo benaderen we de oorzaken die door velen als gevolgen van met slechte bedoelingen gezinde individuen worden geïnterpreteerd.

C.I.A. of I.T.T. directeuren, Lockheed of Prawda managers, Presidenten of Generaals, het zijn nog steeds de « groten » die de geschiedenis maken; de rest, de anderen zijn er om klein te blijven en geleid te worden van Vagina tot Dood.

« Geloven dat de grote momenten van de strijd tussen » individuen een keten van hoogtepunten tijdens een duizend- » jarig tijdperk zou vormen, geloven dat voor mij het toppunt » van zo'n moment, sinds lang gerevolueerd, levend blijft, lumi- » neus en statig, dat is de grondslag zelf van het geloof in de » mensheid, zoals zij zich uitdrukt door de eisen van de monu- » mentale geschiedenis. (...) alsof de leuze was: laat de doden » de levenden begraven. » (F. Nietzsche, *Unzeitgemässe Betrachtungen*.)

Daar duiken de dappere leninisten op, de koene maoïsten en dan de geweldige internationale revolutionairen, die zich door hun eigen benaming in een komies pleonasme hullen. Geen wonder dat het impakt van ouvrieristische organisaties, al beweren zij zelf het tegendeel — hun publiek is immers de nooit bereikte arbeidersklasse — geen enkele weerklank vindt in het milieu tot hetwelk zij zich zo ijverig richten. Er wordt altijd wel ergens een exemplaar opgepikt om mee te doen, acte de présence te geven, zelfs al halen zij hun relieken voor den dag die uit de tussen-oorlogse periode stammen en die tijdens de vroeg-sindikale expansie een woordje meespraken en als jochie Troelstra nog gekend zouden hebben, of met de Spartakisten zijn gaan dwepen onder de stille leiding van Pannekoek, Rühle, Gorter of Roland Holst. In het nederlands taalgebied zouden zich ook een bende bordiguïsten ophouden, maar die ken ik niet, en het is beter zo ook niet te kennen, want we zullen ze bij de Internationale Kommunistiese Partij genoeg tegen komen.

De gewone kommunistiese, als zodanig erkende partijleden (niet de voorgenoemde I.K.P.), zijn wellicht nog steeds de bekendste rechtse maatschappijkritici en sociale mystici, die al de sociale onrusten eens zullen ophelderen en daarvoor krijgen we dan een vermenschlijkt goed gedisciplineerd kapitaal dat geen plaats meer laat voor fantasiën van ontevreden gastarbeiders in de tekstielindustrie of de staalnijverheid en waar de landelijke arbeiders zich koest moeten leren houden en in hun vakbonden stappen (of eruit, al naar gelang de nationale tendensen van het Partij Komitee) om de diktatuur van het proletariaat voor te stellen zoals dat door de leiding wordt gedetermineerd. Maar, zo luidt het spreekwoord: als apen hoge klimmen willen, ziet men vaak hun blote billen...

Dit, om voor de zoveelste maal te zeggen dat het niet lang meer kan duren dat vakbond en andere instellingen van adapterende aard, de arbeider en kleine employée met lollies in de hand op straat of op het werk zullen houden. De franse krant « Le Monde » geeft er echter een uitstekend tegenbewijs van, als zij het in een van haar bijlagen heeft over de binnenlandse sociale conflicten van het jaar 1975: « Er is dit jaar geen LIP geweest; er waren er honderd. »

Het is het moment om verzeild te raken bij de arbeidersraden en zelfbestuur, bij wijkacties en wijkcomitees. Bij de studenten tegenstribbelingen van marcusiaanse inslag gewikkeld in niet-agressieve existentiële troebels van de jonge studieurenklasse die met zijn twijfels aan alles geen raad weet.

Aktiegroepen en wijkcomitees zijn objektief nuttiger, ver-geleken bij de verzameling van politieke groeperingen die vanuit hun hol een keel opzetten tegen al die reformistische, kleinburgerlijke actiegroepen die « binnen het kapitalisme zelf het leven iets leefbaarder willen maken, maar vooral dat zelfde kapitalisme overeind willen houden, omdat, « al het verkeerde » niet enkel aan het « kapitalisme te verwijten valt ». Is er ooit een wijkactie ondernomen die serieus beweerde het kapitalisme om ver te willen werpen ?

Voor de neo-liberale ekonomen is de remedie de Plan-ekonomie. D.W.z., voor sommigen is dat de produktie op de nullijn in stand houden, maar voor de anderen is het een produk-tie afgestemd op de periodiek herziene behoeftenschemaas, die wel van zelf het evenwicht zullen aanduiden dat trouw geobserveerd zal moeten worden door de sociale partners, zoals dat zo hof-fe-lijk wordt uitgedrukt. In sommige landen bestaat reeds de plan-matige produktie en is dat veelal bijgestaan door een fanatiek opgaan van de bevolking in gratis door de regering verstrekte idealen om de landbouw achterstanden op de meer ontwikkelde landen tijdens de vakanties in te halen, en een kultuur van degelijk voorkomen aan het arbeidend volk te brengen.

Met iets minder tevreden zijn en toch volhouden een waren-maatschappij te zijn door de bevrediging te zien in het bezitten van een gelukkig makende overvloed aan nodeloze voorwerpen, tijdverdrijf en non-lukratieve bezigheden. Meer aan creativiteit doen, filosoferen en sport. Religieuser worden als het kan, en dit alles voor wie... ? Welke delen van de bevolking ? Ja, iedereen heeft gelijke kansen, nietwaar... ? !

Een tijdschriftenflora, van de samizdatuitgaven tot de Wachtstoren, reflekteert de verdeling van de opinies en strijd-methodes, die wel of niet met sukses een horizon van algemene machteloosheid aftekenen. Deze die de levensafbraak aan het kapitalisme verwijt, die, die de opbouw van het staatskapitalisme besmeurt en een andere die de voor hun idealen gestorven hel-den bezingt zoals de Che, Puig Antich of Lin Piao. De opgeheven vuist, hier een roos erin, daar een revolver. Maar... wiens vuist ?

De anarchisten geven zich enkel als de letterlijke herhalin-gen weer van de sociale verhoudingen die zij bestrijden: het bekende oog om oog, tand om tand principe, overgenomen uit de van een ander tijdperk daterende Winnetou verhalen. Zij laten zich doodschieten door verroeste regimes van weinig kleur, voor hun even zo hard verroeste idealen met helemaal geen kleur. Het kapitaal is grootser. Wil er zelfs mee praten. Sartre maakt op

zijn leeftijd en in zijn staat een hele reis naar Stuttgart om, vergezeld door Cohn Bendit, met Andreas Baader een praatje in het gevang te houden over de akties van de *Rode Leger Fractie*, die Sartre weliswaar verwerpt als zijnde tegen de belangen van het proletariaat. Toch vindt hij dat het onmenselijke omstandigheden zijn waarin die eigenlijk niet eens erkende martelaren moeten leven om hun straf uit te dienen, die zij, het regiem en het spelletje kennende, te gemakkelijke konden voorzien en er de nutteloosheid van konden uitrekenen.

Nu opent China zijn economiese grenzen aangezien de rust onder het chinese arbeidersvolk sinds de Kulturele Revolutie enigszins is weergekeerd en de Yuan sterk in het zadel van de petroleum industrie en de elektromechanika van de vrouwenarbeid zit. Amerikaanse en Engelse investeringen (bestelling van Rolls Royce reactoren, eind 1975) mogen uitgenodigd worden om het chinese volk te helpen in zijn kloeke strijd tegen de verraders van het ware sosialisme om die tot de laatste hond uit te roeien. Vergelijk ook met de publiciteit die in oktober 1974 in « The Times », « Le Monde » en « La Stampa » werd gegeven aan de Internationale Kommerciële Jaarmarkt van Canton en die aanleiding gaf tot de publikatie van de volgende prent: de traditionele engelse bolhoed ziet men naast de even traditiegetrouwe chinese pet met de ster op een elegante kapstok hangen. De bijgaande tekst nodigt de europese zakenlieden uit in die speciale bladzijden, getiteld « Trade with China », advertenties te plaatsen om hun goederen en diensten voor het chinese publiek aan te prijzen.

Losse feiten, zegt de schimpende maoïst. De werkelijkheid geweld aan doen...

Geweld voor de revolutie, Stalin en Mao zijn daar twee keien in, geweld voor het kapitaal, komt op het zelfde neer met dit verschil dat het bij ons liever anoniem blijft en voor allen geldt de leuze dat « geweld is geld en gezond voor beiden ».

Zo leren we althans van de pacifistische oorlogsindustriën onder het motto: « because we don't want another war we need an army » (« The Observer », 12 maart 1972), hetgeen bovendien getuigt van een primaire kennis van de dialektiek van de tegenstrijdige verhoudingen die het wereldgebeuren op ieder plan domineren; dat, wat passief geweld wordt genoemd, het meelopend fenomeen van de zogenaamde *permanente vreedstijd* is die wij vandaag blijkbaar beleven dankzij een zeker « evenwicht ».

Maximilien Rubel leert ons daarentegen een ander gezicht van de nukleaire evenwichtstoestanden zien.

« Enkel de oorlogsdreigingen, waar ieder der tegenstanders » zich uitslooft om te beweren dat het een « preventieve » of « een « defensieve » agressie zou zijn, is dat al niet « het « abso- » luut » bewijs dat de « Groten » hun « Grootheid » niet uit om » het even welk reddingsplan van de mensheid halen, maar » uit een grenzeloze drang naar overheersing, en zelfs een toe- » gegeven medeplichtigheid in de wil om op de mensheid een » permanent wegende terreur uit te oefenen omdat het « even- » wichtig » zou heten? » (M. Rubel, in Marx, critique du marxisme, Payot.)

Niets is anarchistischer als het kapitalisme zelf, en wie zich op die naam beroept, of onder dat vaandel ten strijde trekt tegen zijn fundamentele oorsprong, het kapitalisme, maakt zich schuldig aan het slecht gebruik van de door de vijand zelf geproduceerde wapens. Carrero Blanco mocht de lucht in vliegen volgens de uitvoering van een geduldig en minutieus opgezet plan, maar daarmee bleef de frankistische orde versterkt heersen.

Marktverzadiging (maar China zou nog maagd zijn), grondstoffen tekorten, recessie, M.I.T. grafieken van sombere aard, in de burgerlijke pers wemelt het van kritiek op zijn eigen stelsel, op wat de politieke theologen misrekenen, op droeve voorspellingen van Soljenitsin... maar ach, die leiders van de opinies en de behoeven kunnen niet anders handelen dan wat de (blijkbaar) eeuwige wetten van de kapitaal-akkumulatie hen toelaten te doen.

Zelfs de politieke volksmenners hebben geen volledige medezeggenschap in het uitoefenen van hun ambt, zij benoemen zich zelf tot de administrateurs van het aan hen ontglippend proces.

De staat en het monopoliekapitaal spannen meer en meer samen, spelen onder een hoedje, en de arbeidersklasse krijgt het steeds zwaarder te verduren.

J. Velmer, in het Hollands Maandblad (nr. 314, januari 1974) probeert hieromtrent enkele overbekende burgerlijke konsepten voor een oer-burgerlijk publiek te demistifiëren, als dat artike! inderdaad geen aardig geschreven karikatuur van het marxisties-leninisties denken is, dat door Pen in het volgende nummer van het Hollands Maandblad aan A. Heertje of Wemelsfelder wordt toegeschreven. Pen merkt dan ook terecht op, dat als « Velmer » een persiflage wil schrijven, hij dat zo doen moet zodat de mensen het niet merken.

Iets later vinden we Velmer terug bij de SUN uitgaven te Nijmegen, waar blijkbaar een trotskisties en marxisties-leninisties amalgaam normaal wordt gevonden. Het kan natuurlijk zo gesteld worden, dat in de burgerlijke democratie de ver-

schillende partijen ook samen in het parlement zetelen, dus moeten de revolutionaire pretendanten zich op hun beurt verenigen, om, ondanks de ideologische conflicten tussen die twee groepen, met vereende krachten aan hun erkenning te werken en op de koop toe aannemen dat het onvoorstelbaar zou zijn dat een marxist-leninist een parodie zou kunnen schrijven. Verder valt er op te merken dat Velmer het kapitalisme als een van zich zelf bewust functionerend produktiesysteem beschouwt, hetgeen presies overeenkomt met de illusie die de marxist-leninisten (bij sommige belgische groeperingen kun je er de stalinisten en maoïsten bij stoppen) zich voorhouden betreffende de verpersoonlijking van het kapitaal. Marx schreef in het Manifest, dat het kapitaal geen individuele macht is, dus ook niet van een groep, maar dat het een sociale macht is. Het socialisme kan dus ook niet ten name van iemand staan, wat de russiese kommunistiese partij het eerst begreep toen Stalin zijn naam en beeltenis schonk aan de opbouw van het socialisme zoals hij dat bedenken kon, en dat Krutsjew dwong gauw een einde te maken aan de « kultus van de persoon ».

Velmers' kritiek is een radikalere en toch nog duidelijkere wijze om het kapitalisme als zodanig te onthullen, maar niettemin verschilt het niet veel van wat b.v. de ploeg rond het Gentse tijdschrift « *Vrede* » (maandblad voor internationale politiek en vredesproblemen, waar er naar een « evenwichtige economie » wordt gestreefd) van de antagonistiese sociale verhoudingen begrepen heeft.

Want, op een goeie dag, wie weet, zal de machtige eenheid van het wereldproletariaat op staan en de armen laten rusten op het werk, zich omdraaien, en de vuisten laten neerkomen op zijn direkte onderdrukking en onderdrukkers. Zo klinkt het liedje, wachten op dat na de markten, ook DE klasse verzadigt zal zijn en dan...

Maar luisteren wij eens naar wat J. Pen in een ander nummer van het Hollands Maandblad (augustus-september, 1975), ons bij wil brengen: « (...) Mensen zijn flexibel en ze passen » zich aan — ze gaan niet koppig door met verouderd gedrag » dat niet langer bij hun omstandigheden past. Waar de traditie » het leven beheerst heeft de economie weinig in te brengen. » Misschien is dat dan de heilige koe (titel van het artikel) van » de ekonomie, een dier dat in de verte nog familie is van de » homo ekonomikus: mensen zijn niet helemaal maf. Het mens- » dom is er in de loop der eeuwen aardig in geslaagd om met » schaarse middelen om te springen. Het heeft in grote delen

» van de wereld organisatievormen opgezet (goederenmarkten, » transportsystemen, naamloze vennootschappen, banken, vak- » bonden, regulerende overheden) die de produktie hebben laten » groeien overeenkomstig de menselijke behoeften. Er is een » duidelijke ekonomiese vooruitgang geweest. (!) Veel moderne » ekonomen koesteren dan ook een professioneel vertrouwen dat » het menselijk organisatietalent opgewassen zal zijn tegen de » nieuwe eisen van het natuurlijk milieu en de grondstoffen- » schaarste. Dat wil zeggen dat ze toch een soort hedonisties » optimisme over zich hebben; misschien een bijprodukt van » het rationalisme, eigen aan de wetenschapbeoefening. » Aldus Pen.

Dit wil allemaal zeggen dat de mens zich aan een gemiddelde armoede zal leren aanpassen, zowel kultureel als materieel omdat er inderdaad *alleen maar* een ekonomiese vooruitgang is geweest, die op wereldnivo nog te betwijfelen valt, aangezien Pen zelf opmerkt dat het maar voor « grote delen van de wereld » geldt. Deze nederlandse ekonomen (Tinbergen, Heuting, Pen) met hun medailles en hun welbespraaktheid zijn nooit verder dan hun pas verkregen begrip van de keynesiaanse toepassingen gekomen, zodat de meest ingeslapen franse ekonomen nu het einde van de keynesiaanse era inluiden zoals een Jacques Rueff in « *Le Monde* » (19-20-21/2-1976) en Jacques Attali in « *La parole et l'Outil* » (PUF). Maar eerst nog iets van Pen.

« ... Organizevormen die de produktie hebben laten groeien overeenkomstig de menselijke behoeften... » Met zoveel woorden staat het er! Eet-bare vrouwen onderbroeken met bijgaand gekleurd sausje, diskreet op de amerikaanse markt gebracht en weldra ook in europa te proeven; militaire bedrijvigheden om een waanstabieleit te verkopen; de infantiele gadget industrieën van autoos en vliegtuigen tot opblaasbare neukpoppen, provo en kabouterakties. Menselijke behoeften! Formidabel ekonomenvolk, welk een klasse in de beschrijving van de « welvaart ».

Over Rueff zwijgen we maar, doch Attali is iets interessanter, want onduidelijker. Ook hij gaat op professionele wijze het sociaalbeeld versnipperen in allerlei mogelijke onderverdelingen, waar hij originele benamingen voor verzint, maar die uiteindelijk niet aan de door Marx ontblote zenuwen van het « explosief » produktiesysteem komen zoals hij dat noemt. De moderne gesalarieerde slavernij ontgaat hem wat de inhoud betreft en zodoende blijft hem enkel de vorm over om tegen te schoppen als een kwaad kind dat niet tevreden is. Tenslotte werkt hij een

« implosieve » transitieperiode uit die bestaat uit desentralisatie en zelfbeheer (in de trant van het cahier van de Wiardi Beckman Stichting, « Op weg naar arbeiderszelfbestuur »).

Het hedendaagse sociaalbeeld tekent zich door lokale, niet fundamenteel hinderende onrusten die een zekere regelmaat hebben gekregen op de sociale scène sinds ongeveer mei 1968, en de hier en daar geweldige oproeren die herinneren aan de Amerikaanse Homestead (1892) en Pullman (1894) stakingen, waar de intensiteit van te vergelijken valt met Hongarije (1956) en de Baltiese opstanden (Gdansk, 14-12-1970), en waar sommige groeperingen er hardnekkig de enige juiste analyse van opeisen om er het vertrek van het kapitalisme mee aan te kondigen.

Minder ontwikkelde revolutionairen, die meestel op de universiteiten vergeteren of in de schaduw daarvan zitten vinden dat de arbeidersstrijd gelijk is aan de studentenstrijd en proklameren dat dan luidkeels door de straten van hun stad ter gelegenheid van relletjes of politieke meetings. In zekere zin vergissen die brave lieden zich dan ook niet, want, ondanks de schijnbare vrijheid en losheid waarmee het er op een universiteit aan toegaat, verbergt die insluimering (« versluimering », zou Velmer zeggen) nauwelijks de stupide produkten dat het voortbrengt, namelijk, leraren of dosenten, wetenschapslieden, sociale werkers en behoorlijke kaders die met een verrijnd image van hen zelf en hun ideeën de wijde wereld intrekken om als de meest konservatieve krachten aan de opbouw van onze zo geliefde maatschappij voort te sleutelen. Het verband dat gelegd kan worden tussen bepaalde goederen die in fabrieken volgens een uitgekende duurzaamheid van de snel vervangbare banale verbruiksvoorwerpen worden vervaardigd en de ritmiese produktie van studenten van eveneens twijfelachtige kwaliteit, is niet te vermijden. Hier ontmoeten we hele hordes van moderne politiek-ekonomiese sosiologen en sociale filosofen, die bekechten om het beste stuk van de taart die zij met hun kritieken op hun eigen maatschappij kunnen krijgen en door in min of meer omfloerste termen hun teleurstellingen of ontgoochelingen aan de man te brengen. De lijst is te lang maar voor de aardigheid noemen we er doorelkaar een paar belangrijke sterren van op : H. Marcuse, Th. Roszak, E. Fromm, R. D. Laing, W. Reich, E. Mandel, H. Arendt, B. F. Skinner, N. Chomsky, L. Goldmann, R. Aron, M. Liebmann, en zelfs Freud, Ortega Y Gasset, B. Russel, M. Scheler, K. Jaspers, Sartre, H. Lefebvre, Levi-Strauss en daar achteraan L. Althusser en laten we Roel van Duin ook maar niet vergeten. Want we vergeten, misschien niet eens opzet-

telijk, de rest van deze bende klowns die met hun internationale bekendheid nog meer tot de mist van de wanhopige militant bijdragen, die niet meer raden kan wat hij nu wel of niet geloven moet en helemaal overgelaten aan zijn tastzin er maar beter aan doet direkt zijn eksamens te gaan halen.

Een ander slag van sociale ontevreden en over het huidige systeem en die graag van zich laten horen, zijn de nee-knikkers tegen de koffie uit Brazilië of de sinaasappelen uit Spanje, maar « ja » knikken, (meestal niet eens een kik), tegen de goedkoop ingevoerde Wolga autoos.

Het zich zelf onderhoudend kapitaaldinamisme is vandaag de dag nog steviger dan zijn inherente, hand in hand gaande ondergang die leiden moet naar de klasseloze maatschappij waar ieder individu als vrij geassocieerde produsent naast de andere werkt in een op rationele basis berustend plan. Dat de burgerlijke ideologen en hun vertegenwoordigers de klassenstrijd zouden ontkennen berust op het verbod dat veel revolutionairen zich zelf opleggen dat hieruit bestaat hun tegenstanders als « dommer » te verklaren dan zij in werkelijkheid zijn en dus de sociale verhoudingen onmogelijk zouden kunnen begrijpen zoals het een goed revolutionair betaamt. Terwijl de burgerij er belang bij heeft de klassenstrijd te verdoezelen (in de westerse landen, wel te verstaan), is zij er tegelijkertijd de beheerder van. En als het beheer over de klassenstrijd open wordt verklaard door de regeringen die er juist hun beheer op funderen, dan krijg je de sinistere situatie waarin de arbeidersklasse van de zich socialisties of kommunisties noemende landen zich bevindt.

Wachten op de verzadiging van het proletariaat is een genoegzame oplossing voor de in de eigen voortgebrachte mist schreeuwende militanten, die geen tijd hebben om op het idee te komen van een zeker moeilijke tijdverdrijf dat bestaan zou uit het plannen maken voor een eventuele kommunistiese organisatie, dat stellig een implisiete bijdrage zou zijn tot de versneling van het kapitalisties afdankings proses.

De orthodox-marxisten beschuldigen je dan ogenblikkelijk van verraad jegens het proletariaat door je boven dat zelfde proletariaat te verheffen, dat best in staat is om de kommunistiese maatschappelijke orde zonder jou op te bouwen. Uiteraard. Ik zelf ga mijn formules voor een betere samenleving bij niemand opdringen, maar ik wil mij wel de vrijheid toeëigenen ze rond te bazuinen om mee te doen aan het teoreties debat dat de enige vorm is die nu de toekomstmogelijkheden kan bevatten. Bovendien zijn die formules geen wetten en zijn het slechts voorgestelde toepassingen die niets definitiefs in zich houden.

In de jaren dertig hebben de *Groep Internationale Kommunisten* een hele reeks voorstellen voor een kommunistiese organisatie op de markt gebracht, maar die later door Castoriadis (P. Cardan, e.a. pseudoniemen) bijgewerkt en verdraaid zouden worden door er bijvoorbeeld Planfabrieken op na te willen houden. (Zie « Grondbeginselen der Communistische Produktie en Distributie » G.I.K. 1930/1931, uitgeverij De VLAM, Amsterdam 1972 : en « Workers' Councils » Philadelphia Solidarity, november 1974.)

Nochtans hebben die revolutionairen uit die tijd en in die richting meer gepresteerd dan wat tegenwoordig, binnen de geëvolueerde verhoudingen, door de zich georganiseerd noemende politieke groeperingen wordt volbracht.

Als intellectueel maak je plannen. Want zonder een strikte boekhouding zal het er in een menselijke maatschappij net zo chaoties aan toe gaan als in de kapitalistiese wanorde en zal de afwezigheid van zo'n strenge dagelijks gekontroleerd en bijgehouden blauwdruk van de behoeften en de bevredigingsmogelijkheden weer onvermijdelijk naar beestachtige situaties onder de individuen van de dan bestaande belangengroepen leiden. Het is dus mogelijk en zelfs wenselijk in de periode die wij nu beleven (1977), een kommunistiese boekhouding uit te werken en op papier te zetten. En waarom dan ook een pejoratieve betekenis aan de intellectuele bezigheid geven als het enkel maar een ander voorbeeld van de sociale verdeling is waar ieder zich ongeacht zijn eigen mening op een bepaalde hoogte in bevindt? Waarom zich kompleksken scheppen aangaande de uitvoering van die projekten, die zo wie zo niet aan een persoon of een groep personen kunnen worden overgelaten, gezien de grootheid van dit soort plannen, omdat het doodeenvoudig ten dienste van allen staat en zodoende niet vóór en dóór een bepaalde groep gevorderd kan worden?

Je kunt even slim als je vijand zijn. Hij zelf geeft je al de gelegenheid en het materiaal om dat te verwezenlijken... als student. Maar dan zie je ze zich zielig opstapelen in groepen, zowel actief als inactief, presies zoals de kapitalistiese organisaties doen om voor hun meningsverschillen een veestapel van meepratens op te richten, waarmee er dan een stelling van de democratie bereikt zou zijn, de meerderheid, de publieke opinie en een voorzitterschap dat borg staat voor het welzijn en het goed geweten van de af- en aanwezigen, waar de eersten hun stem op demokratiese wijze aan de meerderheid hebben afgestaan...

Plannen smeden, alleen of met vrienden, mogelijke sociale koördinaties zowel op dagelijks en individueel nivo als op wereldnivo verzinnen die een harmoniese samenleving zouden schilderen, schijnt door de saaie maatschappij-onderzoekers als een futuristiese bezigheid te worden opgevat en dus als dromerij en idealisme verworpen. Omdat er geen voldoende feiten zouden bestaan, of omdat Marx of een ander iets daarover gezegd zou hebben, zo luiden de argumenten van de mechanies denkende experten. Maar Marx leert ons o.a. dat de feiten in het heden liggen die ons naar de toekomst voeren. Als teoretikus over sociale zaken, want dat is en blijft de politiek bewuste mens, kun je het je best permitteren om eens hard na te denken over hoe het er in een menselijke sociale organisatie zal toegaan, vooral omdat het absoluut geen simpele zaak meer is, gezien de hoeveelheid informatie en gegevens waar je over beschikken moet om tot sociaal harmoniese relaties tussen mensen te komen.

Nu zie ik niet de kleine groeperingen, die trouwens achter de schermen een nieuwe Internationale aan het bekonkelen zijn, zich planetair verzamelen, de mouwen opstropen en in de handen spugen. Uitgesloten! Al zullen er altijd een paar fanatiekelingen bijzitten die graag hun kop aan de muur willen stoten.

Zie je die jonge machtswellustelingen elkaar de hand reiken, een pilsje drinken, biljarten of naar de film gaan? Het door Lenin tijdens de IIe Internationale (Zimmerwald) ingevoerde stalinisme, ondanks al de schuld die door de aanhangers van Lenin op Stalin wordt gehoopt, is vandaag in politiek bewuste groepen als een disziplinare moraal overgenomen en in praktijk gebracht, daar waar de omstandigheden zich er toe lenen. Als het geen lidkaarten zijn dan heet het stiptheid en zorgvuldigheid die de beoefenaars daarvan tot droge katolieken maakt. Of het is geheimzinnig doende vrijmetselarij met alchimistiese methodes om de sociale ongelijkheden uit te wissen. Dan begrijp je waarom hun gehoor zo nietig is en meerendeels uit opgekalefaterde elementen bestaat met een mengelmoes van rechtse en linkse ideën van dubieuze herkomst. Deze hopeloze toestanden in de revolutionaire kringen die dag in dag uit ijveren aan hun posities die herzien en verbreed moeten worden, is het gevolg van een verwarring die bestaat ter hoogte van de theorie en de praktijk. Waar begint de één, waar eindigt de ander? Of omgekeerd...

De sociale theorie hebben ze enigermate onder de knie, plus al de nodige deformaties voor het rechtvaardigen van hun praktijken. Maar nu is de verwezenlijking van de theorie aan de

beurt, onder het motto : de praktijk zal het wel uitmaken ! Een moraliserende filosofische houding is ook niet geheel vreemd aan dit soort partijgangsters, links zowel als rechts en uiterst gematigd. De sociaaldemokraten zijn de kampioenen, hun geschiedenis getuigt er van, van de demagogische didaktiek die het belang van de meesten tegenover dat van de weinigen onder één en de zelfde noemer van het gemeenschappelijk belang wil brengen.

Dit alles draagt zeker niet bij tot de opheldering van de nevel waar de revolutionairen zich vandaag in bevinden.

Hier moet alleen naar de praktijk worden gekeken door juist diegenen die beweren er een onderscheid in te zien, want hier begint het fabeltje van waar ga je nu wel of niet een les uit trekken, en daar, met misschien onjuiste postulaten moet er heel hard gefantaseerd worden wat inderdaad een verwarrende kompleksiteit scheidt die niet door mooie slagzinnen en krijgshaftige leuzen opgelost zal worden. En er moet niet alleen gekeken worden er moet daar, in de situatie zijnde die voor verandering vatbaar is ook ingegrepen worden. Of daarmee het hele kapitalisme gaat struikelen blijft een irrelevante vraag voor diegenen die in groep of geïsoleerd een actie voert. Die vraag krijgt pas zin wanneer er tegenover het universeel kapitaal een periode van universele agitatie ontstaat en waar de basismechanismen van de onvolwaardige produktieverhoudingen in hun wezen worden aangetast. Maar zelfs daar zijn de ekonomen en ideologen voor het behoud van hun systeem al eerder op de been dan de luie vakrevolutionairen van het zogeheten « links ».

Spontane agitatie is dan het wachtwoord. Op wereldniveau, minstens internationaal tussen de verschillende meest vooruitstrevende kapitaalmetropolen zal de bom moeten barsten, voordat het bewustzijn van een noodzakelijke kommunistische orde ook internationaal verworven en tegelijkertijd gerealiseerd zal worden. Aldus het ouderwets marxistische katechismus waarin het industrieel proletariaat de enige ware revolutionaire groep zou zijn vanwege zijn direkt bij de meerwaarde delving betrokken banden en die de verantwoordelijkheid van het te installeren kommunisme op zijn schouders en op zijn geweten zou hebben genomen. Dat de kapitalistische uitbuiting, waar niemand meer aan twijfelt, hoe goed het ook ontkend wordt, enkel op dat nivo van de produktie zou worden voltrokken, is de belachelijke demonstratie die gegeven kan worden na een oppervlakkige lektuur van Marx en van heel de literatuur die zich sindsdien over dat onderwerp heeft opgestapeld, toegankelijk voor bijna iedere middelmatig bewuste student.

De sociaaldemokraten, socialisten, kommunisten en andere formaties die zich onderling de macht betwisten om het beheer van het welzijn van allen, menen er met een politiek van gelijke inkomensverdeling van af te zijn en de bemodderde uitbuiting die zoveel ophef maakt bij allerlei vage ontevredenen, in het museum van de menselijke kontestatie tegen zijn maatschappelijke kondities kwijt te kunnen.

Als ekstreem voorbeeld nemen we alleen de chinese partijvorming die zo erg voor de gelijkheid van al zijn onderdanen instaat en waar een deftige waaier van salaristrappen ontdekt kan worden. (cf. « Chinese Schimmen », Simon Leys, Arbeiderspers.) Daarom zal er altijd volgens de wereldbekende gemeenplaats « aan eenieder naargelang zijn bekwaamheid en verdienste », die natuurlijk door de overheid wordt bepaald, toekomst voor de goed getrainde promotiejager zijn. Het sociaal-humanisties kleed waar hij zich in wikkelen zal, zal de ware motieven van zijn handelingen niet altijd en overal even goed dekken. Een handig ingepakte salarisplannifikatie zal nog een tijdje de minder oplettende « toeschouwer » in het ootje nemen, terwijl hij er bovendien en ongemerkt prooi van zal zijn.

Petities, reclamaties, revolutionaire kreten en opschriften dus, voor welke reformistische deelacties dan ook, zullen het kapitaal geenszins doen wankelen, integendeel, meestal draagt het bij tot de door de kapitaalbeheerders zelf ook nodig geachte saneringsmaatregelen voor hun progressief beleid dat zij noodzakelijkerwijs voor het behoud van hun macht en eigendom voeren moeten. De eer, de natie, de moraal en andere grappen van hipokriete aard moeten de posities van de « happy few » waarborgen tegen de aan de rest van de bevolking overgelaten miserabele belangen die hen door teevce, radio, kranten en publiciteit opgedrongen worden. (Zie ze als mieren opeengepakt genieten van de zon en de zee, langs autobanen uit konserveblikken etend naar vogeltjes kijken waar ze de naam eens van kenden.)

Ongeveer in deze buurt houdt de intellektuele inspanning van de modelrevolutionair meestal op en zegt hij je gewoonlijk dat je niets van de dialektiek gesnopen hebt, of dat je betoog tegen de belangen van de klasse indruist.

Een pak vragen uiteindelijk die door de praktijk zelf van de steller niet opgelost kunnen worden, omdat hij voor het ongelooflijk dilemma post vat (om vervolgens altijd het totaalbeeld als een dilemma te bestrijden of te verdedigen), dat bestaat uit zijn onmacht om met de gegeven informatie waar hij vrij over beschikken kan, nam hij de moeite maar, zich een

helder beeld te vormen van hetgeen hij bestuderen wil om ten slotte tot de noodzakelijke afschaffing van zulk een studie te komen omdat de werkelijkheid door zijn akties veranderd zou zijn en ook omdat hij tot het besef zou zijn gekomen dat hij tot die enige droeve bezigheid herleid zou zijn.

Een ander onthutsend fenomeen voor de diletante marxist is het feit dat sommige door het establishment gepatendeerde onderzoekers de sociale theoriën van een Marx, Lenin e.a. beter begrepen en geassimileerd hebben dan hij, waardoor de wartaal van zo'n eerst genoemd individu geen steek meer houdt tegenover de fabuleus demagogiese argumentaties van de gediplomeerde intellektueel die op koele toon door a plus b kan verklaren waar er hier en daar iets hapert aan het meer emotioneel dan wetenschappelijk bolwerk van de zich marxist noemende denker, die niet veel meer heeft te doen dan tot de weinig eervolle konklusie te komen dat hij er minder van af weet dan zijn tegenstander.

Het histories-materialisme wordt er daarna door beiden voor de versiering bij gesleept en dan blijft de voor de redding van de morele mens gerekruteerde soldaat en apostel helemaal nergens meer naast de ensiklopediese kennis van de professor die ook een minimaal gebruik van de intelligentie beheerst.

Er is hier tot nu toe weinig sprake geweest van de geïnstitutionaliseerde partijwezens die overal kleurig welen van rood tot zwart naar helemaal wit, en waarover nu enkele losse opmerkingen.

Het is geen nieuwtje, dat, ondanks al het anarchisme dat het kapitaal inhoudt en met zich mee sleurt in zijn katastrofale ontwikkeling naar de totale vernietiging, alles toch een beetje georganiseerd dient te worden, en, voor de eveneens meegaande morele en ideologische smaken en behoeften van de leidinggevende lagen, het kapitaal binnen bepaalde perken moet worden gehouden.

Soms heeft het zelfbestuur, hier heet het vreedzame samenwerking (of « co-existentie »), daar is het de diktatuur van het proletariaat en ergens anders is het een diktatuur zonder meer. (In de beide laatste gevallen veronderstelt de eerste toch de tweede, maar het tegendeel is niet noodzakelijk waar.)

Deze organisatievormen die op welke willekeurige wijze dan ook, democraties, militair of populair en noodgedwongen op de zelfde wijze in het zadel zijn geholpen (cf. Chili, Portugal, etc.), zijn nochtans allen onderworpen aan de meest fundamen-

teel repressieve organisatie die de mens tussen zich zelf en de natuur heeft opgeworpen. De moderne slavernij, de onderwerping van de ene mens aan de andere van zowel regeringsleiders, gewone funktionarissen, arbeiders, artisten, administrateurs en alle mogelijke beroepen die voor nuttige of nutteloze doeleinden door de zich steeds meer van de mens vervreemdende behoeften worden verwekt, zijn de hiërarchiese, niet alleen door de salarissen uitgedrukte structuren waar iedereen zonder uitzondering een positie van meer of minder belang in bekleedt. De kolossale aliënatie die heden ten dage meewerkt aan het aan banden leggen van de menselijke vrijheid, die een prinsiepe is van het mens-zijn zelf, als niet één der belangrijkste dan toch wel de zwakste, wordt in eerste instantie verbreid door de histories verminkte associatie tussen de noodzakelijke produktiewijze voor het in leven houden van een aanwassende menigte, en de ideologische bijprodukten om de bestaande ongelijkheden als schijnbare vanzelfsprekendheden te rechtvaardigen. Van dit sociaal determinisme wordt er aan beide zijden op verschillende manieren gebruik gemaakt. Rechts bewijst daardoor het al eerder gesiteerde feit dat de ongelijkheden tussen mensen van god stammen, inherent aan ons zijn, natuurlijke patronen zijn waar de mens sinds zijn eerste begin langs evolueren moet. Links bewijst er het onvermijdelijke van de kapitalistische opheffing mee volgens zeer uiteenlopende richtlijnen die variëren naargelang de intensiteit die verknoeid wordt aan de democratische, elektoralistische of elitistische bewijsvoeringen en praktijken.

Deze funkties worden overgelaten aan de verschillende partijen die onder elkaar de economiese en politieke macht moeten verdelen en uitvoeren, altijd uit naam van de in de partijen geparkeerd staande burgers, en die hun eigen partij, als die eenmaal aan de macht komt een koalitieregering zien vormen, omdat een pluralistische konseptie van de machtsverdeling bij de meesten in de mode komt. Dit gaat alleen op daar waar een meerpartijen systeem bestaat, maar het verschilt niet veel van het idee dat een minderheid de machtsinstrumenten beheert, niet uit naam van de meerderheid, maar ondanks en tégen die meerderheid. Zoals de bretonse zanger en vechtjas Glenmor zegt, regeren de tegenwoordig gekozen volksafgevaardigden niet meer, maar *heersen* zij!

In de gewoon diktatoriale landen (achter het ijzeren gordijn, China, Spanje, Zuidamerikaanse en afrikaanse staatjes) is dat makkelijker te voorzien dan in de zogeheten *pluralistische democratieën* waar de zich regelmatig afwisselende topleiding, door middel van verkiezingen, een onduidelijk beeld achter laat van

waar de werkelijke macht nu eigenlijk zetelt en door welke personen het wordt uitgeoefend. De materialisten vragen zich af door *wat* het politiek en economies gebeuren geleid wordt, niet door *wie*, omdat het van geen belang kan zijn voor hetgeen zowieso gedaan moet worden. (Dit is een ander voorbeeld van het links sociaal-determinisme.)

Het individu delegeert zijn persoon en zijn macht in een akkolade aan een bepaalde groep, die op haar beurt een afgevaardigde ergens in een eksekuterend regeringsorgaan heeft zitten, die op zijn beurt, omdat hij door de basis gedelegeerd zou zijn, zo zegt hij, aan god, of aan de democratie met een hoofdletter als er sprake is van de zijne, instaat voor de welvaart, gelijkheid en broederschap hetgeen wij vandaag op grote schaal beleven (nietwaar?). Of hij wijdt zich aan een waanvoorstelling van kommunisties-sociaalisties denkende nazi-stalinisten of aan tedere en liriese mao-ijlerijen.

Totdat een zekere Leonid Pliouchtch de democratie in de S.U. voor het daar gevestigde socialisme verlangt. Zo is het partijstelsel een duchtig wapen geworden in de handen van weinigen die op zoek zijn naar de geschikte regeringsvormen van de door hen zelf voortgebrachte tegenspraken binnen de sociaal hiërarchiese structuren die ook zij op hun plaats hebben gezet en als spelregels fungeren om eventuele uitspattingen te kunnen voorkomen of manipuleren.

Het is verkeerd te geloven dat de op een merkantiele ideologie gebaseerde maatschappijvorm, vertegenwoordigd door de burgerij of zijn lakeien, het bij die zelfde eigenaren van de kollektieve degradatie van het leven een bewuste handeling hunnerzijds zou veronderstellen. Dat wil voor de zoveelste maal zeggen, dat de gelukkige veronderstelling waarin menig voor het klassieke proletariaat geëngageerde ridder verkeren mag, de fout begaat het kapitaal als een van zich zelf bewust ondiep te beschouwen en het ook als zodanig te bestrijden. Maar kun je werkelijk geloven dat iemand zijn hele leven inzet voor de juiste zaak die hij meent te dienen, zonder een minimum aan overtuiging te bezitten over de goedheid van zijn handelingen en de energie die hij investeerd in het skrupuleus opvolgen van zijn eigen morele richtlijnen...? Het is zinloos om daar nog aan te twijfelen, al was het van Cromwell over Napoleon tot Churchill, Stalin, Hitler en Mao en om de hoek de Gaulle, Eisenhower, Castro, Amin dada, dat de kracht van het geloof in zijn eigen recht en kwaad door die bleke personages bevestigd zou worden.

De vakbonden moesten er op een goede dag ook bij komen om als scharnierorgaan en rookgordijn te dienen tussen de

belangen van de velen t.o.v. de weinigen. Ook om een nieuw bureaucraties werkgelegenheids afzétgebied te openen.

Dit tamponneffekt heeft in de landen die over zulk een liefdadigheidsinstelling beschikken een dusdanige populariteit opgedaan, dat het verplicht is om bij de een of andere vakvereniging ingeschreven te staan. Stakingskassen worden aangelegd en op den duur ook verplicht, want een schrijnende armoede is in de ogen van een zich met menselijke kwaliteiten flaterende burgerij onduelbaar. Radikalere onrustverstoorders grijpen de kans en sporen wilde stakingen aan om een konstante druk op het patronaat uit te oefenen en de grenzen van het slagveld steeds duidelijker voor de publieke opinie af te bakenen. Maar het blijven onrustverstoorders, gate crashers, en hun afschrikwekkende boosaardigheid maakt hen niet aantrekkelijker voor hun kameraden die het slechts zijn zodra die kameraden van zich laten horen en het eerste het beste revolutionaire programma ondertekenen, waar zij geen flauw benul hebben van wat men met ze voor heeft.

De misschien eerlijk door de arbeiders zelf geformuleerde eisen blijven het bezit van wat massakultuur, opvoeding en konditionering tot het aanvaarden van de grofste leegheid van het bestaan hen toelaten te eisen (wensen...). Gemandateerde afgevaardigden proberen er dan bij de werkgeversbonden (die in Nederland in 1899 ontstonden en volgens J.P. Windmulier, in 1921 de arbeidersorganisaties verre vooruit waren) een centje of twee meer, een uur minder werk af te troggelen, en niet verder dan ellenlange diskussies over loon- en arbeidsvoorwaarden komt het niet, die uiteindelijk tot wederzijdse minnelijke schikkingen leiden waar beide kampen wel bij varen, maar waar het gezwel blijft zitten waar het zit met zijn mooi verband. Dit alles gehuld in een sfeer van democratie waar de meesten in zijn gaan geloven aangezien de hipnotiese kracht die door de overheersers wordt afgescheiden onvermijdelijk wortel schiet in een geest met de presies gedoseerde graad van ontwikkeling die hem volgens zijn klasse toekomt en waar hij recht op heeft. Naast de democratie heb je de bijgaande goedgezinde verstandhouding aangaande de belangen van allen en het behoud van de sosiale- en in de verte de dreigende wolken van de militaire vrede.

Vakbonden en werkgevers kreëren overkoepelende organen van meer serieuzere aard die een groter beschikkingsrecht krijgen en een beslissende invloed moeten uitoefenen op de eisen van de arbeiders enerzijds en de mogelijkheden betreffende de

tegemoetkomingen van het patronaat anderzijds. De S.E.R. mandarijnen schreeuwen hun verontwaardiging uit over de anarchie die zij in hun produktieplannen vinden als zij er achter komen dat hun glazen bol gelogen heeft en dan springt even later de « brief van de Grote Negen » in de dans en deze top-managers van het nederlands bedrijfsleven, die het meeste van hun tijd in het buitenland verkeren, manen parlement en regering aan om het kalmpjes aan te doen met hun socialiserende projekten die niet geheel overeenkomen met wat de Grote Negen onder socialistiese produktieplannen verstaan. Kollektieve lasten, etc., moeten aanzienlijk worden teruggedrongen om de arbeidskosten te beperken en een onaanvaardbare druk op de arbeidsinkomens te voorkomen. Gebeurt dit niet dan komt het sociaal klimaat enigszins in gevaar te staan, alhoewel er volgens van den Brink (president van de Raad van bestuur van de Amro bank-uitzending « Hier en Nu » (januari 1976) in nederland over het algemeen zeer behoorlijk gewerkt wordt, maar het echte probleem is, dat het aantal dat werkt te klein is... »

Het zweeds mitologies socialisme wordt er voor de verklaring van de democratie weer bijgesleept, en met de waarschuwing van de negen direktoren zal er nu in Nederland naar een gezonde ekonomiese orde worden gestreefd.

In het verkapte proses van kommunikatie tussen de verschillende belangengroepen wordt er volgens alle partisipanten naar een grotere harmonie geijverd om pijnlijke of zelfs bloedige situaties te vermijden. Het paradoksale van deze opmerking ligt evenwel niet in het feit dat er door wie dan ook verkeerd zou worden gehandeld, maar eerder in de afwezigheid van het bewustzijn aan beide zijden dat er bij iedere revendikatieve strijd heel wat meer op het spel staat dan wat er zomaar voor een luchtige blik merkbaar is en wat de schijnbare inhoud van het geschil naar voren laat komen.

De vraag, hoe lang dit nog zal duren, die in de nevelen blijft hangen en die zich niet door geprefabriekeerde sociaal-teoretiese prismen zal laten vangen om tot een klare en eenvoudige oplossing te komen, irriteert de meeste sociaalapotekers, zij het links of rechts, die met hun bereidingen de snel opeenvolgende maatschappelijke veranderingen niet kunnen bijbenen en zodoende altijd met hun verouderde resepten aan de deur komen als de klant allang weer weg is. Maar dan gooien zij het oude resept niet weg, nee, zij bewaren het voor de volgende keer en voor nog veel later ook, totdat de algemeen ver-

spreide vermolming van de situatie eindelijk een plaatsje heeft voor het « wondermiddel ».

Deze konformistiese opposanten van het sisteem zijn in bijna niets efficiënter dat hun rivalen, behalve in wat de maatschappelijke verduistering van de reële machtsverhoudingen betreft die zij door intelligenter lijkende vervlakkingen kunnen wegbazelen en opnieuw in de verf stoppen. Het opium van de vernieuwing, ondernemingsraden en alles wat maar lijkt op verbetering van het menselijk bestaan binnen bepaalde grenzen, zal onvermijdelijk tot de opheffing van het gebruik van semi-reformistiese maatregelen moeten voeren. De mens zal zijn bevestiging als arbeider en denker tesamen, en als kompleet over zich zelf beschikkend persoon vinden in de vrije arbeid die geleverd zal worden voor de rationeel bepaalde sociale noodzakelijkheden, omdat de sociale veiligheid niet meer in het totaal onbewuste onverantwoordelijkheidsgevoel van sommigen (die helaas in aantal toenemen) ligt, maar in het vervolg berusten zal op het totaal bewuste verantwoordelijkheidsgevoel van allen en de praktiese veranderingen die daarvoor nodig zullen zijn.

Arbeidspartijen, vakbonden, bedrijfsleidingen, ekonomiese raden en miitaire omljstingen van de enige aan de mens waarde toevoegende aktiviteit, de arbeid, werken allen nauwkeurig samen aan het onderwerpen van tegelijkertijd hun eigen « arbeid » en die van hun onderdanen en zij werken aan het abstrakt idee, van de overheersing gekoppeld aan de welvaart, dat ons dagelijks door de mass-media voorgeschoteld wordt.

Voor de mens is de welvaart potentieel aanwezig maar in de huidige werkelijkheid nog onbruikbaar, aangezien de tegenwoordige welvaart een kommersiële vijandigheid veronderstelt tussen kampen die voor verschillende oppervlakkige redenen (winst en konkurrentie) er meer of minder recht op laten gelden. Vaststellen dat het oppervlakkige redenen zouden zijn die het sociaal beeld in zo'n verbitterende kleur zetten, is de Vietnamese tot en met de Angolese oorlog van de laatste vijftien jaren weinig eer aan doen.

Het ziekelijke van deze universele situatie is vandaag niet meer het bestaan zelf van de antagonistiese maatschappelijke feitelijkheden, noch de onbereikbare oplossing daarvan in het hemels paradijs, maar wel degelijk de harde globale onwetendheid in verband met de menselijke behoeften, noodzaken en wensen...

Het aalmoezen gevend bestaan van een uitbuitende klasse en een uitgebuite aalmoezen ontvangende klasse, is het juiste

beeld dat gegeven kan worden om een volledige zowel materiële als geestelijke armoede te beschrijven.

Dit is de op gedwongen wijze gedissocieerde kollage van de beide aan elkaar ontrukte activiteiten die juist alleen in nauw verband tot elkaar staande een maximale harmonie kunnen scheppen tussen het individu en zijn maatschappelijke omgeving. Deze historische verwarring die zich op alle vlakken van de menselijke ontwikkeling en creativiteit manifesteert is de hinderlaag waarop gelet moet worden, wil men het sociale totaalbeeld weer terug in zijn voegen duwen.

Er wordt niet beweerd dat men geen aandacht zou moeten schenken aan de actuele vraagstukken, die al of niet versleten kunnen worden voor stuiptrekkingen van het kapitaal, herstrukturingsperiodes, vijfjarenplannen of «relance» akties van regeringen die verlegen staan met hun te zwaar wegend arbeidsleger, maar het is wel de bedoeling iedere menselijke beweging die zich vandaag tegen zijn werkomstandigheden richt te beschouwen als een stap dichtër naar zijn bevrijding. Hoe miniem de weerklink ook wezen moge, er is in die fabrieksbezetting een partiële toestand van bevrijdingsmogelijkheden en uitzichten bijeengebracht en vanuit deze weliswaar geïsoleerde situatie zal men moeten weten en leren hoe over te stappen om mee te doen in een tijd van hevige veralgemening van het rumoer en om niet gevangen te blijven binnen de kortzichtige belangen van één produktieeenheid, industrie- of distributiesektor, de staats- of priveebelangen, openbare nutsbedrijven of volledig nutteloze diensten en produkten zoals militaire behoeften, en een waaier van luksueuze banaliteiten te lang om hier te herhalen, kosmetika, pornografie, stupide vrijetijdsbestedingen.

Zich hier de vraag stellen WIE dat zou moeten doen en WANNEER kde installatie van het vrije mensdom met geweld of op pacifistische wijze gebeuren zal, is jereinste tijdverlies (tegenwoordig ook een vorm van lukse) zolang er bij het individu niet één positief element van onderzoekingslust aanwezig is om in zijn onmiddellijke nabijheid de strijd aan te binden met de zelfde massief op het geweten en het genot drukkende onkunde en aliënatie.

De klassegrenzen zullen misschien niet door de individuele subversiteit van de algemeen aanvaarde gedragspatronen doorbroken worden, maar zij zullen wel tot het elementaire bewustzijn toetreden om daar als praktische hindernissen noodzakelijkerwijs uit de weg te worden geruimd.

Ook niet omdat enkelen dat voor de velen zouden eisen,

maar omdat ieder afzonderlijk tot het inzicht van zijn eigen geschiedenis en van zijn atomisatie t.o.v. het zelfde zou zijn gekomen, en handelen gaat om zijn prehistories bestaan voor eens en voor altijd in de vuilnisbak van de op tegenstrijdige wetten gefundeerde produktiewijzen tussen mensen te werpen.

Zodra een groep formeel zijn ontstaan aankondigt, hebben de personen die in die groep plaats nemen van hun essentiële kwaliteiten afstand gedaan en plooiën zij in de richting van de noodzaken voor het instandhouden van de tegenstrijdige, doch «demokratiese» produktieverhoudingen waar zij door de kompositie zelf van hun onderneming, de organisatie, een zekere garantie aan verlenen. Want daar waar meer dan een of twee personen samen zitten om maatschappijkritiese redevoeringen of praktijken, hoe radikaal die ook zijn mogen, te ondernemen en er bovendien een krantje op na te houden, zal ieder individu van de groep zijn eigen radikaliteit moeten aanleggen en dus relativeren om allemaal samen gebogen te kunnen gaan onder zelfbedachte politiek-religieuze platformen die zij door water en vuur verdedigen zullen, anders loopt hun lidmaatschapsverlenging gevaar en roepen de groepswolven tot een populair tribunaal op waar alleen de leden van het komitee aanwezig mogen zijn.

Daar vind je de ambitieuze revolutionairen van alle slag en vlag, gewikkeld in eindeloze organisatoriese problemen die vanwege de heimlijk (?) binnengeslopen hiërarchie onoplosbaar zullen blijven. Scheidingen, kontra-manifesten, sabotage en andere tijdverliezende en emotionele bedrijvigheden vernauwen in krampachtige uitdrukkingen de revolutionaire en subversieve mogelijkheden van eenieder die zich bewust is van zijn menselijke autonomie (omdat wij nog steeds geen beesten zijn) en omzetkapasiteiten binnen de determinerende materiële en morele richtlijnen.

Maar neemt er op dit moment een groep het belang van de velen (die zij het liefs als het industrieel proletariaat willen definiëren omdat zij ook graag en leger achter zich zien staan) onder zijn voogdij, dan is er sprake van een ideologies imperia-lisme dat het enige terrein blijft dat hen is overgelaten om aktief op te zijn.

De geprogrammeerde revolutie door wie of welke groep dan ook bedacht of uitgevoerd zal in alles gelijk zijn aan de portugese mop of de chinese tirannie.

Revolutionair is niet hij die aan anderen de taak van het uitvoeren van een revolutie overlaat, om niet over de revolutie

te spreken, of het aan een bepaalde organisatie opdringt, een proletariaat of een partij-elite, maar het is welzeker de persoon of de personen die door hun persoonlijke handelingen het kapitaal met plezier en genot in het nauw drijven, met het presiese doel, hoe naïf het ook schijnen kan, het kapitaal als wereldlijk verslavingsorganisme te saboteren in al zijn kieren en gaten en het uiteindelijk in een kollektief feest ten onder te brengen.

KORTE INVENTARIS.

Wij leven in een maatschappij waar geen werkelijk leven nog te bespeuren valt. Van onze eigen geschiedenis zijn wij het voorwerp in plaats van het onderwerp geworden. De machiene zou ons bevrijden. Wij wisten niet eens van wat.

Het dagelijks bestaan is een opeenhoping van bruuske gebaren, zenuwachtig genot in valse verlangens, nooit bereikte bevredigingen, groteske verzadigingen van vluchtige behoeften. lapmiddelen, geïdiotiseerde specialisaties, getelekommandeerde revoltes tegen onduidelijke situaties die slechts transparant worden zodra er gebruik wordt gemaakt van onze gemeenschappelijke noemer, eerst was het god en de eer, nu heet het : geld ! Vermoedens van een beter leven smeulen hier en daar in het donker, maar vinden geen concrete uitdrukkingmogelijkheden omdat er geen voor de hand liggende voorbeelden zouden bestaan.

En het zijn niet de over de laatste vijftig jaren dispaaraat ontstane bewegingen van intellektuelen, artisten, terroristen, politiekers of andere gelovigen in het heil van de mens in de natuurlijke hiërarchie en verdeling die getuigen zouden van veel oppositie ten aanzien van de fundamentele bronnen van de onderdrukking, die zij net zo goed inkarneren als de door hen tot het volk of het proletariaat gebombardeerde individuen die op geen emansiperende middelen beroep kunnen doen vanwege de maar al te bekende sociale hindernissen. Dit is dus geen reden, voor diegenen die over voldoende kennis van relativerende aard beschikken, om die zelfde verheven meesters in hun handelingen en hun manifesten goed te keuren omdat zij op welke wijze dan ook de bevrijding van de mensheid zouden voorstaan. Er bestaan net zoveel verschillende theoretische bereidsdelen om de menselijke organisatievormen te revolueren, als overeenkomt met het aantal reële bereidsdelen die nu van toepassing zijn om de mens in de hedendaagse schemeringen van zijn ontstaan te konserveren.

Om de maatschappij te veranderen zegt de een, moet je de macht grijpen die er al aanwezig is. Je moet het proletariaat zijn klassebewustzijn bijbrengen zegt de ander en hem leren dat hij de historische taak van de maatschappelijke omwenteling op zijn naam heeft staan en er goed aan doet er zo gauw mogelijk aan te beginnen... Doen jullie het niet dan kunnen wij het niet voor jullie doen want het staat nergens opgeschreven en de ervaring heeft geleerd dat... Weer ergens anders klinkt de slogan; « revolutionairen aller landen, verenigt u » !, en enkel de internationaal georganiseerde radikale contestatie is als werkelijk revolutionair te beschouwen. « Komt allen tesamen... », het welbekend kerstlied heeft tot daar zijn effect bereikt. Deze laatste grappenmakers vinden hun reden van bestaan in de volgende sirkulaire bewijsvoering : het feit dat wij er zijn, open vergaderingen houden, een krantje verbreiden en leden hebben, is het bewijs dat wij noodzakelijk en tegelijkertijd nuttig zijn om georganiseerd op te treden. En slechts zij die beweren « achter » of « voor » het proletariaat te staan, zijn volgens het boekje de voortreffelijke revolutionairen.

Ik alleen ben een fantast die een gedeeltelijke vrijheid binnen de kapitalistische instandhouding na streef en mij de illusie toeken er tevreden over te kunnen zijn, waardoor ik mijn persoonlijk genot voorrang verleen op de kollektief ondervonden frustraties van het arbeidersvolk. Nog beter : mijn persoonlijk genot zou moeten worden opgeofferd om voor de anderen hun maximaal genot na te streven. Dat zou pas mijn waar genot kunnen zijn...

Maar helaas, vrienden, om mij heen zie ik een te groot aantal individuen die geen gebruik weten te maken van de aan hen door de maatschappij zelf voorgestelde middelen om zich van hun last en hun slecht geweten te ontdoen. En, mocht het gebeuren dat sommigen er wel het inzicht van verkrijgen, dan zie je ze bijvoorbeeld in de kommunistiese jeugdpelotons stappen om iedere avond na de bijeenkomst met hun ouders naar natuurlijk alleen de politieke programmas op de beeldbuis te kijken, gezellig in de huiskamer, en 's zondags een bezoek aan oma te brengen, dit alles zonder enig begrip te tonen ten aanzien van het gehele sociale weefsel waar zij hun rol niet helemaal in hebben doorzien.

*
**

II VERGELIJKINGEN EN VERDENKINGEN

*en het antwoord
mijn vriend,
ligt zeker niet
in de wind...*

Na deze summiere opsomming in het eerste gedeelte van losse gedachten en opmerkingen omtrent het onbegrip en de organisationele onmacht van de revolutionairen ten aanzien van het huidig maatschappelijk stelsel dat zij bestrijden willen, is het langzamerhand tijd iets duidelijker perspectieven te schetsen in het kader van de momenteel bereikbare concepten voor een nieuw maatschappelijk leven dat de mens in zijn totaliteit moet bemachtigen.

Het ligt niet in mijn bedoeling hier een presies beeld van al de bestaande, zich vormende en ontbindende revolutionaire groeperingen met hun konfliktuele toestanden en historische differentiaties te tekenen, maar eerder een voorlopige sintese te ontwerpen van de aan mij bekende ideeënstromingen in die lagen van het revolutionair bewustzijn. Mochten er dus enigen zich daar bij achtergelaten voelen, dan is dat uit vrees zich in de volgende tekst des te nauwkeuriger te zullen herkennen, als overeenkomt met hetgeen ik vergeet of waar ik niet van op de hoogte ben of wens te zijn...

Er bestaat geen handleiding die presies zou kunnen voorschrijven wat er in die bepaalde periode door die bepaalde bevolkingsgroep en in die bepaalde geografiese en klimatologische ligging verwezenlijkt zou moeten worden. Er bestaat evenmin een « barometer van de klassenstrijd » die ons leren zou waar en wanneer de Grote Avond ingeluid zou kunnen worden. En het is noch een kwestie van een vertraagde of versnelde bewustwording van de noodzaak voor een algemene sociale omwenteling, noch van een al dan niet gewelddadige uitvoering daarvan.

In beginsel gaat het nu om de individuele revolutionaire implicatie die nodig is om de dagelijkse knevels en valstrikken te ontmaskeren, omzeilen of op te heffen.

Dat is wat André Breton bedoelt wanneer hij aan Pierre Naville in 1928 vraagt: «...si, pour être révolutionnaire, il y fallait un « tempérament » propre, c'est-à-dire, un fond de révolte » personnelle qui tenait aussi au corps... ».

En dit zonder zich te vergooien aan de oplossing van het detail dat een blinde hoek opent op de algemeenheden van de hedendaagse menselijke problemen, aangezien het materiële overlevingssysteem van de samenleving meer een negatie van de mens en het leven is dan een stimulans tot het volste leven. Dat gebeurt op school, met (tegen) de ouders, met het vriendje of vriendinnetje, met het nemen van verdovende middelen of het ziekelijk genoeg in het luisteren naar de a-musikaliteit van tegenwoordige popgroepen en zangers.

Met zijn eerste werkgever, tijdens of voor de militaire dienstplicht, op de universiteit en het mengt zich in al de menselijke verhoudingen die het dagelijks leven kan voortbrengen. Want daar waar een overeenkomst tussen twee personen valt op te merken treedt het wantrouwen uit nieuwsgierigheid en gevoeligheid voor de contrasten op die juist de verschillen aanduiden waar ieder het onaliëneerbaar recht op heeft al werd dit tegelijkertijd bewezen en ontkend door de wijze waarop er kuddes tussen de mensen worden gevormd die elkaars gezworen vijanden zijn voor redenen die onmogelijk de hunne kunnen zijn.

De vraag naar de pacifistische of de gewelddadige overgang van het ene bestaan op het andere is de minst belangrijke voor het verloop van deze langzaam voortkruipende en in de tijd niet presies te voorspellen revolutie.

Wanneer de italiaanse « mistero buffo » op de konferentie van de europese kommunistiese partijen gehouden in het « Stadt Hotel » te Berlijn Oost, eind juni 1976, verklaart dat wij vandaag de periode van de overgang van het kapitalisme naar het socialisme beleven, dan rijzen én de haren ons ten berge én voelen wij ons aangetrokken tot een uitleg daarvan. Dit zuidelijke « realisme » vindt ook wel zijn origines en gevolgen uitgedrukt in de « Nieuwe Economiese Orde » van een Houari Boumedienne van Algerije die meent dat het socialisme zich niet enkel maar tot een charte moet beperken, er moet een proletariaat zijn, industriën, en, zijn meer specifiek probleem, men moet zich voor de problemen van de ontwikkeling inspannen...

Ten eerste. Een andere vraag. De pacifistische of gewelddadige overgang, zowel economies als ideologies, door wie zal die in de hand worden genomen? Een proletariaat? Een elite?

Een land ?

Hier geeft A. Colombat een antwoord op die in onze denkrichting ligt, maar die nog niet met zekerheid kan aanduiden (daar is een reden voor en daar komen we dadelijk op terug) wie of welke groep personen dat histories noodzakelijk avontuur zullen ondernemen.

« L'existence de cette classe juridiquement libre mais économiquement et socialement asservie, définit la société bourgeoise et capitaliste, différente d'autres stades historiques de l'humanité — tels que les modes de production antique et féodale — qui l'ont précédé et engendrée, différente aussi d'une société communiste qui peut et doit finir par prendre sa place puisqu'elle en bâtit les fondations par son propre développement. » (Armand Colombat in « Misère de l'Économie Politique », Marcel Rivière, 1958, p. 20.)

De reden dat men niet meer met behulp van welke wetenschappelijke argumentatie en onderzoekingsmethode dan ook kan bepalen wanneer, hoe en door wie het kapitaal zal vervallen om plaats voor het kommunisme te maken is, dat én het marxisme als eerste duidelijke economische doktrine (cf. de Grundrisse) van het einde van het kapitalisaties tijdperk, én het kapitalisme als prakties onderwerp van die zelfde leer, met dit verschil dat het kapitaal zich zelf als oneindig beschouwt, tesamen en evenwijdig aan elkaar geëvolueerd zijn sinds de tijd dat van beiden de grondslagen in een intiem gebonden dynamiek van opkomst en verdwijning werden vastgelegd. Enkele grondslagen zijn dat van de grootste en de meest onderdrukte groep verwacht werd (wordt) dat die de omwenteling teweeg zou brengen, maar dat ondertussen die zelfde groep de belangrijkste voortstuwingskracht van het oude regime is; dat die groep in aantal toeneemt en dat dat de klasseverschillen en geschillen zal verscherpen. Wij zien echter nu dat met het vergroten van die klasse (zie o.a. Simon Rubak « La classe ouvrière est en expansion permanente » Spartacus, Paris), het proletariaat genoemd, er ook een veel grotere waaier van klasseverschillen bestaat die nog beter als vroeger gekamofleerd zijn, dus minder opvallen en zelfs voor velen niet meer te zien zijn en dat de nuancering daarvan ons voor hachelijke interpretaties van de arbeidersbeweging plaatst aangezien men dan moet terug grijpen naar partikuliere en gelokaliseerde voorbeelden die meestal de algemene gang van zaken tegenspreken.

Toch zijn de klasseverschillen zoniet harder als vroeger dan toch even mensontwaardend in het dagelijks bestaan te

bemerken, versluierd door de sluw ingevoerde medeplichtigheidskompleksen van de « sociale partners » die beiden ineengestremgeld voor het struikelblok staan : de democratische illusie.

Deze waaier wordt in stand gehouden door de werking van de wetten van de beroepen-konkurrentie die, ongeacht de persoonlijke kwaliteiten van de individuen die tegenover elkaar komen te staan, het oeroude prinsiepe van de sterkste die zal overwinnen (the survival of the fittest) verder perfektioneert.

In zekere zin is dit de volledige inkarnatie van het over zijn eigen uitbuiting tevreden en daardoor onafgemaakte sociale wezen dat wij zijn. Dit gaat tot op het punt van niets anders meer te zien en dat als het andere zich per ongeluk voordoet, uit de schaduw treedt, daar dan onmiddellijk een verklaring voor te vinden is in de stijl van dat het altijd al zo is geweest. En dit laatste is een vertikale door alle klassen heengetrokken opinie, eigen aan de vijf kontinenten. Iedere klasse maakt er gebruik van om het bestaan van de ander en daarna de zijne mee te rechtvaardigen. Hier belanden we in het moeras van de zogenaamde « publieke opinie », en niet enkel maar die van de pijlingen. Deze meningen opereren soms hun eigen omwenteling, transcenderen hun onmiddellijke situatie om in geïsoleerde gevallen hun voorgaande konditie op te heffen en er de fundamente van het kommunisme mee bloot te leggen.

Dus als er door Berlinguer gezanikt wordt over een overgang, dan weten wij waar wij het over hebben als wij beseffen dat zo'n uitspraak op wereld nivo slechts op een verandering in de heersende ideologieën duidt, hetgeen Boumedienne ook bedoelt, en dat het op het italiaanse nationale nivo slechts een readaptatie van de ekonomie is aan de eisen van het in dat land nog steeds aan modernisatie mankerende kapitaal. En die veranderingen en aanpassingen worden hier door de partij en daar door een elite of de leidinggevende lagen ingevoerd. In Carters campagne-programma voor de presidentsverkiezingen van 1976 vinden we valstrikken terug die verdacht veel op de kreten van de europese kommunistiese partijen lijken. Bijvoorbeeld wat de verlichtingen betreft van het bureaucraties regerings apparaat dat volgens beide protagonisten, Carter en een Marcus Bakker (C.P.N.), het soepel verloop van de machtsuitoefeningen verhindert. Men laat het proletariaat en zijn parasieten dus stemmen op een nieuw smeermiddel, verwisselen af en toe van boegies maar smijten de oude machiene niet weg omdat hij zelf niet wil... of kan? Of zou het zijn dat hij nog rendabel is?

Dit is het proletariaat waar zo hardnekkig van geëist wordt dat die de revolutie zal voortbrengen.

Enkele opmerkingen. Let op! Er staat « van geëist wordt ».

De eisen van het proletariaat zelf zijn daar dus niet bij inbegrepen, alhoewel het tegendeel op alle mogelijke manieren en met alle in de handel gebrachte kronkeltheorieën ondersteund wordt, zodoende zijn het de eisen en de wensen van een zich niet proletarisch denkende en wetende bevolkingslaag.

En dit zonder te ontkennen dat de substitutiewaan van de geproletariseerde student en militant in dit proces van sociaal identiteitsverlies het grootste aandeel heeft in wat wij onder een gesubtiliseerde vorm van messiahisering en missionarisme verstaan.

Er zijn klassegrenzen. Er zijn goeden en slechten en ik behoor automatisch tot de goeden want ik ben bewust. Dus, ik die studeer en veel weet moet hen die niet studeren en dus niets weten de juiste weg wijzen.

Voor het gemak noemen wij ze de gauchisten, van de kameleonachtige marxist-leninisten, trotskysten en maoïsten, tot en met de radikalere jeugdbrigades van de kommunistische partijen die overal weelderig reformeren en die vroeg of laat weer in het gareel dat hen wordt voorgehouden moeten stappen en waar wij van weten uit welke lagen van de maatschappij deze eersten en laatsten zich meestal rekruteren.

Vervolgens mag de opmerking gemaakt worden dat wat het alledaagse kapitalisme aan ontegensprekelijke sociale vooruitgangen geboekt heeft, meer een positieve bijdrage tot de revolutie en het ware kommunisme is, dan wat al de gauchistische schreeuwhoeders bij elkaar voor de zelfde zaak gedaan hebben. Maar er moet ogenblikkelijk aan toegevoegd worden dat dat allemaal niet was gegaan zonder de harde kollaboratie tussen de beide in theorie aan elkaar tegengestelde partijen.

Wat de italiaanse kommunisten betreft is het zo klaar als een klontje dat het zwaar naar bakboord overhellen van hun politiek en demagogie duidt op een steeds sterker blazende wind (stimulans) van stuurboord. En dan rijzen onze haren niet meer ten berge maar beseffen we dat het schuitje doorvaart en dat dat de belangrijkste vraag is, boven te weten wie, wanneer en hoe het kommunisme ingeluid zal worden.

Het willen forceren van dat verloop, dat naar de gewisse vertraging daarvan leidt, is het laatste waar we aan denken. Een ander positief element dat aan het goede verloop van dat

gebeuren meewerkt is de avant-gardistische inslag van iedere groepering die een onmiddellijk belang tracht te bevredigen of te verdedigen.

Hiermede is de bijdrage van het proletariaat, of, liever gezegd, de van hem verlangde bijdrage nog niet voldoende gedefinieerd en is de rol van de meespelende toelever ook nog niet genoeg omschreven.

De liberale en demokratiese kaapees buiten beschouwing gelaten, is dit het volkslied van marxisten e.a. in de revolutie zetelende handelaren en is het een belangrijk knelpunt in de theoretische worsteling tussen deze met enzyemen ingespoten krachtpatsers van de kortademige intellectuele bedrijvigheid die er momenteel op dit gebied woedt. Vooral daar het nu van de ene dag op de andere kan gebeuren, zoals onlangs aangekondigd werd door het « Internationale Revolutionaire » belgisch filiaal van de engels-amerikaanse-frans en venezulaanse trust die zich met dat soort vraagstukken bemoeit. « De laatste kans van het kapitaal », « De doodstrijd van het kapitaal », « De laatste crisis » en zo meer.

De ene keer is de strijdvaardigheid (combativity) van het proletariaat volkomen uitgedoofd, en daar waar het dan wel zit gaat het aan hun krities oog voorbij want klein-burgelijk, reaktionair en de hele litanie, en de andere keer staat de wereld op barsten vanwege zijn fundamentele tegenspraken die het kapitalisties bolwerk doen beven van binnen en van buiten... Alsof het kapitaal zijn ogen en verstand ook in zijn broekzak heeft zitten.

Laten we nogmaals het links-epidemies verschijnsel onder de loep nemen en wij zullen ons daarvoor refereren aan de magistrale *brief aan gelukkige mensen* van een zekere Louis Pauwels, de franse *Fabien* van de twintigste eeuw. Heimelijk voorbij gegaan aan zowel rechts als links, aan het gauchisme in het algemeen dat nog maar in de kinderschoenen van zijn dekadentie stond die het door de mei '68 droom aangepast werden.

Dit meestal niet gelezen noch begrepen boek van Pauwels, zoals ook het kapitalisme in het algemeen overkomt, is de kassesteen in de stille vijver van het gauchisties konzentratiekamp met al zijn fanatieke « Vrij Nederland », « de Volkskrant », en « Nouvel Observateur » lezers die de eigenaar van dat boek even verfoeilijk zullen vinden als de schrijver ervan en hetgeen hij er in geschreven heeft. Want wat er in staat... dat zijn zijn zelf. D.w.z., de gauchisten.

En als jij je lelijke smoel in een spiegel ziet, dan sla je die spiegel in stukken of durf je je ogen niet meer te openen. En dit laatste is het meest voorkomend geval.

Daarom is het misschien niet wenselijk noch de moeite van het nut waard om met een beter wapen als Pauwels tegen die epidemie ten strijde te trekken.

Want aan het fundamenteel antagonisme, tussen arbeid en kapitaal dat tegenwoordig verziekt is door alle morele en etiese beschouwingen die je meekrijgt zodra er ergens een beetje sociaal verzet wordt gepleegd, wordt met geen speld getornd, wordt er geen haar gekrenkt en is dit de getolereerde en door de « permissive society » aangemoedigde want winstophbrengende reactie van het gauchisme.

Lenin moest er natuurlijk wel tegen waarschuwen, maar dat was omdat het gauchisme van zijn tijd, o.a. de Sociaal Revolutionairen, inderdaad het bolsjewisties regiem dreigden aan te tasten, trad hij niet ferm genoeg en op tijd tegen hen op.

Als op pagina 153 van zijn brief (wij maken gebruik van de goedkoopste in de « Livre de Poche » gedrukte uitgave) enige sporen van een latent doch onschuldig begin van fascistiese neigingen te vinden zijn door een wereld met « middelmatige » mensen te wensen en vervolgens te schrijven, « je vois pas » d'inconvénient à ce que des grands organisateurs se tuent de » responsabilités et de charges, si ça leur plaît pour avoir un » yacht stratosphérique ou un château sur Venus », dan is dat genoeg om te begrijpen dat Pauwels van het elementair marxisme of geen kaas gegeten heeft of het voor bepaalde redenen niet lust.

Komen we terug bij onze aardse, laag bij de grondse gauchisten en de manier waarop Pauwels ze behandelt. De cynies-humoristiese stijl die hij gebruikt om het zich in het algemeen « links » en « gauchisties » noemend korps te sarren is inderdaad voldoende om het traditioneel universitaire kontestariaat eens en voor altijd op zijn plaats te zetten en tegelijkertijd in te zien dat de boeien die hij voor de anderen gebruikt ook op hem van toepassing zijn.

Alvorens hier verder op in te gaan moeten we de verschillen en overeenkomsten aanduiden die vaak tussen « links » en « gauchisme » opduiken, om de zich nog politiek situerende student geen koppijn te bezorgen en te vermijden als medeplichtige van de pharmaceutiese industrie te worden uitgesolden.

« Links » is alles wat traditiegetrouw door het normaal (oh ironie) verloop en gebruik van de democratie in deze maatschappij toegelaten wordt en afwisselend in de oppositie zit, met schaduw-regeringen speelt en met dat soort van kinderachtige spelletjes de tijd door brengt, en soms aan de macht mag komen.

Het « gauchisme » is meer links dan links en bestaat uit niet in de regeringen of parlementen vertegenwoordigde groeperingen, alhoewel sommigen het wel zo ver gebracht hebben. Die groepen zijn doorgaans een heterokliete samenraapsel van flauw gepolitiseerde universitaire freaks die er dubieuze libertijnse moralen op na houden en die in hun groepsverband verplicht worden in de richtingen die hen door hun bazen worden opgedrongen te buigen. Vaak is er ook niet veel verschil tussen een persoonlijk ondervraagde « links » en « gauchisties » denkend en handelend element. Over het algemeen is het één pot nat van meepratende en niet erkende volksmenners op zoek naar een volk en die per slot van rekening maar ergens wijselijk mee gaan praten om van het kastje naar de muur tenslotte op de kale vloer van de een of de andere kommunistiese partij te belanden en na een fikse herscholing de officiële oppositie in gaan waar ze naargelang hun graad een decoratie zullen verkrijgen voordat ze met het aanbreken van de vijftenzestig jaren af mogen zwaaien.

Met een Roel van Duyn, een Cohn Bendit, een Dutschke en andere raspoetinades of palachismen van de liberale kontestatie vaart de wereld wel.

In bijna alle landen vind je een kommunistiese en een socialistiese partij en zoals er in België verschillende studentenbewegingen bestaan, A.M.A.D.A. (alle macht aan de arbeiders) en de R.A.L. (revolutionaire arbeiders liga), zo vind je die charlatans ook in de andere industrieel vergevorderde gebieden. Zo heb je in Frankrijk Alain Krivine die met zijn « Ligue Communiste Révolutionnaire » aan de vorige presidentsverkiezingen dacht mee te kunnen doen.

Dat merkt Pauwels ook wel dat alles zijn loopje gaat, alhoewel hij ten onrechte meent dat het gauchisme enkel maar een produkt van de welvaart zou zijn en dat de gauchisten alleen maar de kapitalistiese privileges zouden willen « populariseren »; niet afschaffen. De slavernij schaf je niet af door het middel waar het mee wordt uitgeoefend egaal over de slachtoffers daarvan te verspreiden.

Het is een eervolle gedachte, maar het zal niet gaan zonder dat al de deelnemers aan deze welvaart een handje zullen meehelpen, of hun strijdvvaardigheid lieten varen. D.w.z., de grootste genieters daarvan. En dat zijn zowel gauchisten als de « klassevijanden ».

Daarom richt Pauwels zich zo fel tot de gauchisten die hij ervan beschuldigt niet in staat te zijn behoorlijke managers voort te brengen zoals de polytechniese scholen dat zo goed kunnen en die met hun wensen (idealen) en capaciteiten geen raad weten en die impulsieve energie verspillen in het aansporen van anderen om voor hen de revolutie door te voeren. Ondertussen infiltreren zij zich in al de zwakke en sekundaire instellingen van de burgerij zoals scholen, universiteiten, ministeries van cultuur en zelfs het Parlement om die van binnen uit te besmetten met hun rotting, zonder een greintje algemeen verstand t.a.v. het kapitalisme te tonen en daar dus nog minder het kommunisme mee bevorderen. En dan hebben zij het lef om met de volgende boven hun bromfietshelmen gehouden konfettileuze door de straten van de steden te marcheren: « arbeiders, studenten, zelfde strijd... ». Een fakulteit, een hospitaal, een legeronderdeel of zelfs een departement van een ministerie mag in staking gaan, het kapitaal heeft zich nooit de illusie voorgehouden dat het allemaal gesmeerd zou lopen. « Attendre des autres et des cir- » constances qu'ils vous aident à changer: on gâche les cir- » constances, on pourrit les autres; on ne change pas, on s'ag- » grave... » (Open Brief..., p. 38). Een beetje situationisme is ook niet vreemd aan deze man. Een soort van rechts-subversief gebruik van een bepaalde uitwas van het gauchisme.

Wel weet Pauwels dat het lolliger zou zijn als we van een merkantiele economie over zouden kunnen stappen op een pure en simpele economie van de distributie (p. 88), maar daar laat hij onvoorzichtigheidshalve de produktie bij achter aangezien hij rustig kan voortleven nu er voor hem aan de universiteit van Carbondale aan zo'n mogelijkheid gedokterd wordt en daar hij in zijn programma een twintiguren werkweek voorziet voor allen die zullen « mogen » produceren. Hij zelf, neem ik aan, verdeelt of konsummeert dat.

Maar hiermee stelt hij zich toch een ietsje boven de gematigde intelligentie van zijn gauchisten... en maakt hij van zich zelf, als klap op de vuurpeil, een betere en serieuzere gauchist als degenen die hij onder die naam aan het treiteren is. Dat is de kracht van de bourgeoisie: zich zelf beter door hebben dan dat je kollega-tegenstander het denkt te doen.

Bovendien hebben de eersten niets gemeens met de zure galkijkers van het met oogkleppen voortstropelend gauchisme en het jonge links.

Nogmaals komen we met Pauwels overeen dat het apokalypties gezind geweten van de gauchist geen voortstuwend element is in de globale strijd voor de wereld revolutie. Pauwels ziet dat met vreedzame (of wreedzame) reformen en lange aanpassings periodes aankomen, en we zijn het er over eens dat die revolutie van een met zo'n ingeslapen verstand strijdende kameraad tegen de « nukleaire vrijheid », inderdaad niet ge-vreesd hoeft te worden.

De Amerikaanse cinematografiese produktie van de laatste jaren heeft weer zijn kommerciëel-artistieke voorsprong op links en het gauchisme gekonsolideerd door de levering van o.a. de volgende goederen: « *Tower Inferno* », « *Jaws* », en over een Boeing 747 aangerand door een klein vliegtuigje, enzovoorts. Allen werden in de sowjet-unie voor een gesloten kring van partijdignitarissen vertoond.

Een geweldige voorganger van de totale vernietigings sinistrose van vandaag is Stanley Kubrick met « *Dr. Strangelove* » en later met « *A Clockwork Orange* ».

« *Rollerball* » geeft eveneens een somber beeld weer van wat hetzij het kapitalisme in een ver stadium van overontwikkeling aan verschrikkingen met zich mee zal brengen, hetzij wat het nu bestaande kommunisme aan ravages zou kunnen teweeg brengen mocht het zo verder evolueren. Nochtans is er in die voor het vermaak bedoelde produkten altijd het menselijk element van de behoefte (drang) naar verandering berustende op hoop voor het betere — dat onuitgesproken blijft — in terug te vinden.

Maar de gauchist maakt onvermijdelijk van alles wat de mens heeft voortgebracht, en in het bijzonder van de wetenschappen, het graf van de mensheid. En het kapitaal, zelfs bij de aankondiging van zijn ondergang weet er nog profijt uit te trekken.

Tot op zekere hoogte is dat een juiste reflex van de gauchist als men beseft hoeveel wetenschap eigenlijk alleen maar voortkomt uit de militaire research behoeften. Maar daarna wordt er geen rekening meer gehouden met wat de civiele wetenschap presteert en hoeveel het zijn eigen vooruitgang aan de militaire onderzoeken te danken heeft.

Maar, zegt de aan de goede school getrainde gauchist, als

je van een voor militaire doeleinden vervaardige innovatie op chemies-technologies gebied gebruik maakt, dan maak je je schuldig aan hetgeen waar dat produkt in eerste instantie voor dienen moest. Brutaal geweld uitoefenen na er geld aan te hebben verdiend. Of omgekeerd.

Het is nutteloos om er dan aan toe te voegen dat zijn revolutie ook dienen zal om het militaire gebruik van dergelijke vooruitgangen af te schaffen, onder voorbehoud natuurlijk van het reële gevaar dat wij lopen dat die lui nog in staat zouden zijn het civiele gebruik er ook bij af te schaffen. De sinistrose heeft al zware schade bij onze gauchistische proefkonijnen aangericht.

De sociale structuren van vandaag zullen niet revolueren noch evolueren zonder dat er van de wetenschappelijke ondersteuning van het kapitalisme op dusdanige wijze gebruik zal worden gemaakt, dat het doel van de volledige automatisering van het menselijk produktiesysteem met de grootste « efficiency » bereikt zal worden. Die intelligente ontwikkeling is een voorwaarde tot de onmiddellijke verlossing van de moderne slavernij.

Het is een revolutie van zowel de sociale kondities waaronder de mensen produceren als die waarin zij consumeren en distribueren, en het is een revolutie van de vrijetijdsbestedingen en van de persoonlijke ontplooiingsmogelijkheden.

Een ander door Pauwels eveneens aangehaald verschijnsel is dat van de ver doorgevoerde anti-amerikanisatie van het gauchisties kamp dat uitsluitend op morele gronden gebaseerd is en waar veel Amerikanen in het kader van de Koreaanse en Vietnamese oorlog ook aan lieden.

Dit anti-amerikanisme van de gauchisten staat gelijk met wat zij als antisemitisme aan de proletariërs verwijten. Kissinger is het dubbele zwarte schaap! Het religieus vermaak van « U.S. GO HOME » en « BAN THE BOMB » aanbidders (make love not war) waar veel verbonden op worden afgesloten, is een zuiver van de burgerij overgenomen fenomeen en vindt ook wel zijn weerklink in de ekologiese bewegingen tegen de pollutie en andere criante baldadigheden van een op het dagelijks terreur gebaseerde maatschappelijk stelsel.

Van het door het Europese kapitaal weggesmeten anti-amerika kontestatair beleid, maakt het internationaal gauchisme een nieuwe vaandel voor zijn lange mars. Dit geeft weer blijk van het onbegrip waar de kapitalistische beweging in gehuld blijft.

Het kapitaal, dat in wezen nog nergens zijn negatie heeft ontmoet, beschrijft een loopbaan dat niet overal met de zelfde helderheid aan het daglicht komt en dat zeker niet door een tot de grenzen van zijn land, taal en hersenpannen teruggebrachte militant van welke kommunistiese orde dan ook verklaard zal worden.

De vitaliteit van het Amerikaanse kapitalisme, dat de veer is voor al de verdere expansie waar het in meegesleurd werd, is bij het ontstaan van dat land in 1776 terug te vinden.

In 1787 stelt Jefferson in een brief aan Madison al vast dat de Staat altijd oppressief is. En zijn bijdrage tot het zelfde-structief element « inherent » aan de mens luidt als volgt: « ...in » the whole animal kingdom, I recollect no family but man, » steadily and systematically employed in the destruction of it » self »; eveneens aan Madison gericht en waar hij geen rekening weet te houden met wat hij met zijn « *DECLARATION OF INDEPENDANCE* » aan potentiële konstruktie mogelijkheden voor de democratie aan zijn land geschonken heeft. Vandaar dat wij het vandaag over het DIERENRIJK en het MENS-DOM hebben. In de volgende uitlating ligt heel de Amerikaanse vooruitgangsdrang die het toen al en tot nu toe nog karakteriseerd opgesloten.

« It does me no injury for my neighbour to say there are » twenty gods or no God. It neither picks my pockets nor » breaks my legs... »

En voor Marx wist Jefferson al te zeggen dat « the earth » belongs to the living, not to the dead ». (1813, to J.W. Eppes.)

En de hierop gebaseerde gigantiese ontwikkeling van de Verenigde Staten van Amerika heeft heel wat jaloezie opgewekt aan de andere kant van de Atlantiese oceaan waar Jefferson vanuit de hoogte van zijn democratische prinsiepes op neer keek en waar hij van besepte dat van al die toen in Europa bestaande idiote monarchieën niets te leren viel dat voor een vrij land nuttig zou kunnen wezen. Vergeten wij niet dat er nog een hoop van die monarchieën bestaan en, nemen we het « sociale nut » in acht dat zij vertegenwoordigen, dan is er aan die idiotie van weleer niet veel veranderd.

Beetje bij beetje draaiden de Europese economieën en ideologieën bij en voeren zij vaak met behulp van de Amerikaanse expansie-drift naar hun eigen en betere organisatie toe. Hetgeen vandaag nog door de kapitalisatie van de onderontwikkelde landen bewezen wordt. De afhankelijkheid van de Europese landen ten opzichte van de Amerikaanse staten leidde de Europese

burgerijen er toe een meer onafhankelijke richting in te slaan, die in de grond geen verschil vertoont, en waar de Gaulle's optreden tegen de Amerikaanse in Frankrijk gestationeerde NATO troepen een voorbeeld van is. Sindsdien luidde die drang naar een Europese autonomie en het terugwinnen van de enigszins verloren identiteit van de Europeanen en kwamen beiden ekonomies en ideologies nog dichter bijeen om het anti-americanisme op de vuilnisbelt van hun historische omleidingen te werpen en te koop te zetten voor de eventuele voorbij slenterende opkopers van schrootideologieën zoals het ons welbekend gauchisme.

Vietnam, Biafra of Bengladesh onder enkel maar zijn humane hoek bekijken is nogmaals blijk geven van het onbegrip tegenover de noodzaken van de moderne ontwikkelingsloopbaan van het kapitalisme en daarmee tegelijkertijd een onbegrip tegenover de behoeften van het zich mee ontwikkelend kommunisme.

Toegegeven dat een voorafgaande emotionele en morele bewustwording van het « kwaad » dat inherent aan het kapitalisme is, al meer is dan niets, meer dan een lijkelijke onverschilligheid van diegenen die het niets kan schelen. Maar na de versnelling van het kloppertje komt er heel wat nuchter denkwerk aan te pas om zich een helder beeld te kunnen vormen over wat er nu werkelijk aan de hand is.

« Habituated from their infancy to passive submission of » body and mind to their kings and priests, they are not qualified when called upon to think and provide for themselves; » and their inexperience, their ignorance and bigotry make them » instruments often in the hands of the Bonapartes and Iturbides to defeat their own rights and purposes... » (Jefferson to Adams in 1823.)

Dit is een voorbeeld van het tweesnijdend zwaard. Zoveel jaren geleden vindt men de gedachte terug die vandaag de dag nog als leitmotiv voor de beroepsagitatoren van de gauchisten dient. Het proletariaat is te dom, onwetend en massief geallieerd op enkel maar de armzalige palliatieven die het kapitaal hem toestaat zich zelf toe te dienen (waaronder het « bezit » zelf), en dat dat zwaartillend leger een leiding en een leider nodig heeft.

Dat denkt de rechtse demokraat ook omdat hij het welzijn van die bevolkingslaag meent te moeten vertegenwoordigen en verdedigen, en dat denkt de kommunist eveneens omdat hij meent dat die zelfde bevolkingslaag het bewustzijn van zijn

eigen onderdrukking en uitbuiting niet kan bezitten en dus, noodzakelijkerwijs, als in bruikleen door anderen gedragen dient te worden.

Enkel het bewustzijn wel te verstaan... niet de werkelijke (die van het kapitalisaties bestaan) door hen opgehemelde armoede en vernederingen natuurlijk!

Martelaren toch! Burokratische literatoren van andermans pijnen en smarten. En zij zouden ons dan op de weg van de bevrijding helpen?

Jefferson probeert ons uit de waan te halen wanneer hij zegt dat « sometimes it is said that man cannot be trusted with » the government of himself. Can he, then, be trusted with » the government of others? » (First Inaugural, march 4, 1801.)

De één op het gemeente welzijn, de ander op de gemeente armoede van de zelfde bevolkingslagen waaronder het proletariaat, beiden bouwen op de zelfde rug het imperium van hun gemeente rijkdommen en van hun op oneerlijke wijze in de wacht gesleepte onwetendheden. Maar als het proletariaat er onder gebogen gaat... dan het gauchisme ook. Reklameren zij immers niet dat zij de zelfde strijd voeren...?

De ultimste analyse brengt ons tot de konklusie dat die rug de rug van alleman is, van kapitalist, proletariër, gauchist en hippie en dat ze allen de zelfde god aanbidden of verdoemen. Religieus is het nog steeds.

■ ■ ■

III

KONKLUSIES EN PERSPEKTIEVEN

« Le langage communiste, au début de l'année 1934, res-
» semblait étrangement à celui des organisations que nous appe-
» lons aujourd'hui « gauchistes ». A quarante ans de distance,
» on retrouve les mêmes mots exprimant les mêmes rêves. »

Aldus Gilles Martinet, een gematigt leninist in de « Nouvel
Observateur » (juni-juli 1976), omtrent de overeenkomsten tussen
de « Front Populaire » (waar de « New Deal », 1932, het ame-
rikaans equivalent van is) en Léon Blum, en de franse kom-
munistiese partij (P.C.F.) van 1976 en de « Front Commun ».

« Et voici qu'à la fin de cette année 1934 », zo vervolgt hij,
« on entend déjà le langage « responsable » et « ouvert » du
» P.C.F. de 1976. Comment cette transformation a-t-elle pu
» s'accomplir ? »

Transformatie... ? Ja. Want van een religieus-ortodoks
marxisme groeide op een bevel van Stalin met betrekking tot
de antifascistiese strijd, de quasi ondergedoken en met een
konspiratieve en padvinderachtige mentaliteit gewapende K.P.,
die onmiddellijk daarop in de hoek van zijn rode vlag een
plaatsje voor de tricolore vond en na de Internationale de
Marseillaise uit volle borst mocht zingen, uit tot een geweldige
massapartij overtuigd van het heil dat een leidinggevende « intel-
ligentsia » aan een leidingbehoevende tot het trade-unionisme
geblinddoekte proletariaat zou brengen.

En dan : « ...tout s'explique à partir de la réalité sociale
» de l'organisation communiste... »

Waar het fascisme toch allemaal niet goed voor is ! En
welk effectief heil heeft het hiermee ingeluide precedent tot het
« histories kompromis » inderdaad niet verschaft aan de heden
ten dage kommunisterende machthebbers of strevers. Vandaar
ook de veelbetekenende titel van het artikel van Martinet : « La
» Grande Illusion ».

Het gaat namelijk over de illusie van de kommunistiese
organisatie. En dat is een reële illusie.

Daar strandt iedere onderneming op die vanuit een min-
der georganiseerde positie zich aan de verflauwende doch niette-
min voldoende stevige organisatievormen van het kapitalisme wil
vergrijpen en die nog aan menige agressie het hoofd zal kun-
nen bieden.

De sosiale werkelijkheid van de kommunistiese organisatie
wordt gedetermineerd door wat het kapitaal aan organisatie
talenten en mogelijkheden aan het publiek ter beschikking stelt.
Daar zijn al de demokratiese beginselen van de menselijke en
sosiale hiërarchie bij inbegrepen, plus heel het data-sisteem van
de informatika dat voor die bepaalde bezigheid noodzakelijk is.

Er is geen ontkomen meer aan. In het ultra-kapitalisties
ontwikkelings proses, kiemt er aan de horizon van zijn eigen
in het leven geroepen instellingen en organisatievormen het kom-
munisties projekt. Over de drempel die met geweld overschre-
den zal moeten worden, zal misschien hard gestruikeld worden.

Zomer negentienzesenzeventig. Rond dit jaartal sterven ook
de grote koppen van het wereldkapitaal af zoals Onassis,
H. Hughes, P. Getty en Mao tse toung.

Hittegolf over Europa en emotionele golven over het « Euro-
kommunisme ». Soweto, en de doodstraf wordt in Verenigde
Staten weer ingevoerd als was het ter gelegenheid van de vier-
ring van hun « bicentennial » ten koste van miljoenen dollars.

De Libanees-Palestijnse en Iers-Britse happenings waar op-
nieuw een beter aangepast model van uitbuiting en verdeling
gezocht wordt om de politiek-ekonomiese en strategiese belan-
gen van buitenstaanders te ondersteunen, vervullen op uitste-
kende wijze de welbekende opdracht : « panem et circenses ! »,
(brood en sirkusspelen). De « Achttiende Brumaire » leert ons
al dat de geschiedenis zich een maal als tragedie herhaalt...
maar voor de zoveelste keer daarna geeft het eigenlijk geen
uitleg.

« Arab politics should never be taken at face value », zegt
een joernalist in het tijdschrift « Middle East », juli 1976, over
de strijd tussen de falangisten en de borrelende palestijnen en
de syriese interventie. Weer ergens anders staat er een neger
in de volgende woorden op zijn tam-tam te kloppen : « to think
» at this stage that Africans still have some guess work to
» do about their future, or still look to what a damned cor-
» ruptive, sex-ridden american administration is doing, is some-
» thing surprising to us Africans and something that could only
» come from a white man with a hole in his head. What is
» going on in southern Africa is the beginning of the end of
» the governments of either Europe or America. One thing
» you fools never really understand is that we in Africa or the
» so-called third world (I don't know where the first and second
» worlds are) still stand a better chance to survive than you

» people with your stockpile of destruction you call advance-
» ment. This is because a time will come when you may not
» be able to cope with what you made by your own hands... »
Oluwole Adebayo in « The Economist » juni 1976. Wijze voor-
spelling uit Nigeria dat begin verleden jaar al een hondertvijftig-
duizend man tellend kannibalen leger op de been had staan.
Wees gerust. De Helsinki ontwapeningkonferenties of de nu-
kleaire evenwichts besprekingen zullen ons volgend knokpartijtje
tot het gebruik van alleen maar de traditionelere wapens limi-
teren.

De stuntelige manier waarop de rechtse sociaal-demokratie
zich meer en meer met zijn ekonomies-ideologies kaartenhuis
opgescheept ziet zitten, en het ijverig streven van links om die
structuren enigszins gewijzigd en voor zo goedkoop mogelijk
over te nemen, wijst er nog steeds op hoe erg alle kampen die
betrokken zijn in deze jacht achter hun eigen staart niet in
staat zijn om tot een minimum aan helder inzicht over zich
zelf te komen en begrip te tonen voor een zich industrieel ge-
leide en vermoordende mensheid.

Zij eisen allen die leiding voor zich op. Daarom is dat
« helder inzicht » en dat « begrip » ergens anders te vinden dan
daar waar er beweert wordt dat het zit. Een andere groep bestaat
uit diegenen die menen hoe het allemaal anders wel moet, maar
er de macht van wege allerlei gewetensbezwaren niet voor kun-
nen grijpen en zodoende in hoogst frustrerende filosofiese situa-
ties belanden en van daaruit een rustig en makkelijk burger
bestaan gaan leiden dat al wat de theorie betreft wel revolueren
wil. Weer andere groepen die ook menen te weten hoe het alle-
maal beter kan, zijn de trotskistische-leninistische sektes en hun
modernere varianten, waar men maar liever van hopen moet
dat die nooit de macht in onze dierbare kapitalistische landen
zullen veroveren, want dan vervallen we alleen maar van de
regen in de drup.

Nu kunnen we vrij en soms met enige effekt als naïvelingen
tegen het kapitalisme tekeer gaan.

Dit is nochtans het « mal du siècle » van de huidige kom-
munistiese militant die, van het tweesnijdend zwaard dat het
kapitaal tegen hem gebruikt en hem terzelfdertijd toesmijt, geen
gebruik weet te maken voor redenen van geveinsde intellektuele
revolutionaire puurheid of omdat er uit een proletarises gezichts-
punt genomen besluit absoluut geen gebruik van mag worden
gemaakt.

Het terrorisme is een wapen van het kapitaal, niet van de
revolutie. Maar het is natuurlijk veel eenvoudiger om naar dat
simpele en eenzijdige middel te grijpen, omdat de subtielere en
veel efficiëntere wapens, die ook voor het grijpen liggen, meer
verbeelding en intelligentie van de subversiverende verbruiker
daarvan opeisen.

Om iemand op het idee te brengen, nu het volgend para-
doksje. Verontwaardigd over alles wat maar met terreur te
maken heeft, van Beilen tot Entebbe en van München tot
Wenen, laten de verenigde staten van amerika weten dat zij
dat overal en even energiek zullen bestrijden... Geen moment
komt het dan bij iemand op om de opmerking te maken dat de
grootste terroristen juist de zelfde zijn die het zo hard verwerpen.
Want terroriseren zijn niet de hele wereld met de gedachte dat
zij de totale macht in handen hebben die de menselijke sivil-
satie radikaal zou kunnen annihileren... ?

Mij werd uit fabeltjes geleerd dat ezels zich meestal niet
tweemaal aan de zelfde steen zouden stoten. Wat dat betreft is
het mij niet bekend of er bij de ezels het ander verhaaltje de
ronde doet over mensen die zich meestal wel twee maal en als
het kan tien maal aan de zelfde stenen kunnen stoten. De steen
is : dat een organisatie van mensen niet aan de organisatie van
de dingen kan voorafgaan, alhoewel beide bewegingen ondisso-
cieerbaar van elkaar zijn. Nochtans is het bestaan van een
mens niet te organiseren op de zelfde wijze waarop en waaruit
het zuiver functioneel en slechts behoeften bevredigend bestaan
van een dienst of een produkt, respectievelijk verbruikt en ver-
vaardigd kan worden.

Hier verschijnt de zenuw van het verhaal als je nagaat dat
alles was tot nu toe door de mensen georganiseerd werd om de
dingen (de zaken) tussen de mensen te regelen eerst gedaan
werd en nog wordt, door de schijnbare organisatie van mensen,
de democratie b.v., en helemaal niet van de dingen, een een-
voudige boekhoudkundige rekensom, zodat er nu achter de
sociale (menselijke) organisatie slechts een vuige organisatie van
de dingen schuil gaat die over al de andere relaties heerst...
Maar ook nog steeds menselijk is.

Uit deze verkeerde sprong in de dans is alles wat zich
sociale organisatie noemt in het honderd gelopen, want de men-
sen hebben alleen maar een organisatie van de dingen (pro-
dukten, diensten, etc.) nodig. Ideeën, ideologieën, tot aan zelf-
moord toe, kan en mag iedereen voor zich zelf organiseren.

Deze organisatie zal leiden tot de ontwikkeling van het volledig (bewust) naar zijn eigen aspiraties levend individu, dat wil zeggen dat zijn vitale uitingskrachten in het voortbrengen en planten, produceren, kunst uitbeeldingen en andere kulturele activiteiten op dusdanige wijze beleefd zullen worden, dat die handelingen allemaal en door allen op een andere wijze ook volbracht kunnen worden om tot de maximale harmonie in de grootste verscheidenheid tussen de mensen te komen die de enige garantie voor de vrije menselijke ontplooiingsdrang is.

Maar de muziek gaat door en wij dansen eigenwijs en koppig onze verkeerde en uit de maat geslagen passen verder.

« Là, le genre humain apparaissait dans toutes les pompes » de sa misère, dans toute la gloire de ses gigantesques petites tesses... », Honoré de Balzac in « La peau de chagrin ».

Een produkt komt enkel voort uit de intelligent georganiseerde handeling en gedachte in verhouding tot de behoeften en de bevredigings mogelijkheden van een mens of een groep en zijn omgeving; want een mens komt niet voort om een intelligent georganiseerd makelij van zijn behoeften, handelingen en gedachten te zijn.

Dit fabeltje heet: « de ezel die zich rennend achter zijn staart aan de stenen stoot ».

Hier vind men de konkrete bevestiging van in de volgende door een franse ekonoom gebezigde en in de cijferbare werkelijkheid toetsbare bewering, dat, bijvoorbeeld door de uitbreiding van de handelsbetrekkingen tussen Oost en West, pas eerst na de uitwisseling van goederen en geld ook de ideeën, achteraf, zullen worden uitgewisseld. Met andere woorden: die ideeën worden ook te koop gezet.

En na zo'n opmerking zoekt men uiteraard een voorbeeld ter illustratie dat onmiddellijk in « Der Spiegel », nr. 29, juni 1976, op pagina 48 onder de rubriek « Oosthandel » gevonden wordt. Het gaat over het Duits-Russies « Kursk-consortium » dat in die Russiese stad van de zelfde naam een 2,5 miljarden markten kostend bouwproject ondernemen gaat, waaronder Krupp, Siemens, A.E.G. en Demag aan mee zullen doen en verdienen.

En volgens een recente studie van de Chase Manhattan Bank bedraagt het deficit van het Oosten ten opzichte van het Westen zo'n 32 miljard dollar voor het jaar 1976. Ergens anders wordt dat bedrag verdubbeld en heet het een schuld, maar wij weten dat het over dollars gaat die op het zogenaamde kommunistiese grondgebied opereren.

Behalve de Sowjet-Unie, die unilaterale of dualistische handelsbetrekkingen verkiest boven de door de andere landen van het Oost-blok aangewende handels politieken en die meer te vinden zijn voor duurzame en wederzijds winstgevende verhoudingen, ontwikkelt de totale handel tussen Oost en West zich op een algemeen solide en gestaag stijgend ritme.

Fiat, de Russiese Lada, het 7,5 miljoen pond kontrakt tussen V/O Stanloimport (Moskou) en de Engelse Davy-Loewy firma voor onderdelen voor staalfabrieken e.d. en die over het geheel van het afgelopen jaar een omzet van meer dan twintig miljoen pond met de Russen heeft gehad... dit alles tussen handelspartners van het zogenaamde « kapitalisme » en het zogenaamde « kommunisme ». (The Business News, 19 juni 1976.)

Clark Equipment, Honeywell, International Harvester en General Motors om maar de bekendste te noemen die zich in Polen, Roemenië en Hongarije hebben binnen gewerkt, meestal op voorstel van die landen zelf, (zie « Economica », nr. 25 juli-augustus 1976); is dit alles geen bewijs teveel met hetgeen dat vergeten en dat onbekend aan mij is, om van het kapitalisme en het bestaande kommunisme een Mondiaal Economies systeem te maken... ? Dat geen natie er aan ontkomt ?

En we zwijgen maar over de Internationale Jaarbeurs van Canton en over de Rolls-Royce motoren voor de Chinese jachtvliegtuigen. En het Frans-Chinees maritiem vervoers verdrag van 1975 en de verdubbeling van de omvang van de handel tussen die twee landen, beiden republieken genoemd (!), van 836 miljoen N.F. in 1970 tot 1.658 miljoen N.F. in 1974 (Le Monde, 23 juli 1976). Waaruit blijkt dat wat zich dan met het adjektief en abstrakt begrip « kommunisties » of « socialisties » doteert, dat in de werkelijkheid een even intensief kapitalisme is « als bij ons », dienst doet als wat wij ongeveer met weggooi verpakkingen plegen aan te duiden. Met nog dit verschil er bij dat wij, de kapitalisten, ons systeem openlijk en zonder schroom ook kapitalisties noemen. Want het gaat zoveel beter bij ons... Dat zeggen de Chinezen dus ook.

En de ideeën dan ? Waar blijven die ? Zou de voorhoede bestaande uit Soljenitsin, Amalrik, Sacharov en anderen daar het peleton van ontevreden en mee aankondigen ? Al was het maar met de uitspraak, « een regime dat God met kleine letters » ters en K.G.B. met hoofdletters schrijft, is het respect van » de mens niet waard », dat de eerste zijn verontwaardiging over de wereldsituatie in de New York Herald Tribune in 1971 te kennen geeft.

Zo ziet men dat met het ontwikkelen van de behoeften en de daar uit volgende bevredigings mogelijkheden zowel in de rijkere landen als in de armere, met de nochtans steeds wijder wordende kloof tussen beide, eerst en vooral de wetten van de handel van dingen en zaken primeert in wat men daarna overal met een ideologie van de sivilisatie versiert, ondanks die eveneens bestaande wereldlijke onderontwikkeling van de ontzagge-lijke menselijke opstapeling van tijds- en energie verspilling in deze domme schakering van de wereldeconomie.

Maar naast die verkwisting en bovendien het irrationeel verbruik en de onevenwichtige verdeling daarvan, zet het wereldkapitalisme de maatschappij vóór zijn potentiële mogelijkheden tot de planetaire welvaart van zijn materiële en geestelijke kapaciteiten voor de gehele wereld-bevolking.

Dus in dat fabeltje van de ezel, eigenlijk over vallen en opstaan, zo korrupt als het is en met de objektieve en zwaar kompromitterende opmerking dat het uiteindelijk dat zelfde kapitalisme is dat de mensheid tot nu toe toegelaten heeft onge-lijk voor uit te gaan, ligt heel het menselijk sociaal fenomeen in zijn rommelige aktualiteit besloten. Gezien de kom-plexiteit van dat wezen is de simplifikatie wel toegestaan en zelfs wenselijk denk ik, maar daarvoor is het absoluut nog niet *afgedankert* noch gedoemd tot een eeuwig kluizenaars bestaan van een utopie. Integendeel. Bij het zicht van al het werk dat nog verzet moet worden is dat ineens de beste stimulans tot willekeurige en verstandige revolutie geworden. En zal daar geweld mee gepaard gaan, des te beter of des te slechter, zij die van het kapitaal niets geleerd hebben en er onmachtig tegen tekeer zijn gegaan zullen het ware kommunisme, dat niet eens zo genoemd hoeft te worden, niets bijbrengen en zullen dan misschien wel meer schade toebrengen dan positieve elementen aandragen.

« Voor deze redenen weigeren de goeden voor het geld of » voor de eer te regeren : want zij willen de naam van huurling » of dief niet verwerven door openlijk geld te aanvaarden of » zich in het geheim geld toe te eigenen. Door kracht en boetes » moet men hen dwingen om de macht te aanvaarden en men » vind het gedrag van diegeen verfoeilijk die een regeringsambt » zoekt zonder te wachten tot hij daartoe gedwongen zal » worden.

» Tegenwoordig is de grootste straf voor hen die zelf niet » willen regeren, dat zij ondergeschikt worden aan minder goe- » den als zij, en het is om dat te voorkomen, geloof ik, dat

» de goeden de regering in handen nemen. Maar dan aanvaar- » den zij dat niet als iets dat hen veel genoeg doet, maar als » een onvermijdelijk gebeuren dat zij niet aan anderen kunnen » overlaten.

» Voor deze reden geloof ik, dat als er ooit een staat uit- » sluitend uit goede mensen zou bestaan, men net zo hard zou » streven om niet te regeren, als dat men nu streeft om wel te » regeren; en dat hiermee bewezen zou zijn dat de ware rege- » ring niet zijn eigen belang nastreeft maar dat van zijn onder- » danen, en dat, logieserwijs, ieder verstandig man zich liever » onder het bewind van anderen plaatst dan zelf het bewind op » zich te nemen... », Plato, in de Republiek, geciteerd door » Domela Nieuwenhuis.

Afgezien van de zwakte van de uitdrukkingen « goeden » en « slechten » voor onze harde oren van de twintigste eeuw, is er bij Plato al een spoor van de vraag te ontdekken of de staat moet dienen om personen te leiden, dus misleiden voor persoonlijke rijkdom en glorie, of dat de staat enkel het admi-nistratief orgaan van de sirkulatie van de welvaart, dus van goederen en diensten dient te zijn. (Vergelijk met de engelse uitdrukking « civil servant ».)

Het kapitalisties organisatievermogen dat een politiek-eko-nomies en ideologies machtinstrument over de menselijke behoeften en bevredigingsschemas is, wordt dus vandaag alleen maar door andere, zich onder verschillende namen verschuilende groe-pen opgeëist om er flauwere verdelingen aan de oppervlakte van de rijkdommen mee door te voeren.

Hoe schuin echter zij die sociale ladder ook willen laten staan, een ladder is een ladder en zij laten hem staan, al vinden zij er andere woorden voor, en een ladder is om te klimmen en men klimt in hiërarchiën, als deze beeldspraak op sociale instellingen van toepassing is (er bestaan geen andere instellin-gen) om een « hoger » en een « lager » te hebben, een « meer » en een « minder » en deze eerlijke verdelingen verkrijgen zij door op hun slechts representatieve en alles gelijkmakende (aliënerende) rechten van de mens te laten stemmen.

De kommunistiese organisatie van de economie en het men-selijk sociaal gebeuren daarentegen, is de sintese uit het alge-meen doch momenteel kapitalisaties produktie proses en de universele tegenwoordige en toekomstige behoeften en bevre-digingsmogelijkheden van de mens.

Waar, om nu die hoogstnodige perspectieven enigszins te vermelden, liggen de reële funderingen van dat beruchte kommunistiese projekt begraven. Het kapitaal is een altijd onevenwichtig wereldomvattende praktijk en begrip, met daarbij geïncorporeerd nog eens zoveel onbegrip. Een praktijk op verschillende niveaus van evolutie en revolutie dat zeker nog geen homogeen geheel vormt, vooral daar die permanente toestand van verkeleying nu juist de motor van zijn bestaan zelf is.

Zou het kapitaal zijn instandhouding en zijn voortzetting aan die achterstanden hier en aan zijn voorsprongen daar te danken hebben en zou dat fenomeen zo tot in het oneindige door kunnen ploeteren ?

Hier dient opgemerkt te worden dat de verschillen in de door het kapitaal bereikte produktie- en leef niveaus, eveneens invloed op de ontwikkeling van het kommunisme uitoefenen; in die zin dat een stilstand van de één de vooruitgang van de ander is en soms ook omgekeerd. Een komplette toestand van inertie bestaat niet in een zich ontwikkelend sociaal systeem, al werd dit maar verraden door kwantitatieve verschuivingen in de componenten van de vraagstelling. Met de Noord/Zuid besprekingen wordt de daad aan het woord gevoegd.

Zit daar toekomst ? Is het van elkaar weg groeien van de leefniveaus, dat wil zeggen de nivelleringen of de verscherpingen van de spelregels van de uitbuiting en concurrentie oorlogen (zoals omgekeerde magneten), ondanks het feit dat er door beide of de meerdere kampen beweerd wordt dat het de algemene vooruitgang na streeft of op z'n minst op de lange duur bevordert, de voorwaarde waaronder de kapitalistische ontwikkeling moet worden geplaatst ? Kan men dan überhaupt over ontwikkeling spreken ? Dat het een ontwikkeling is, is ontegenzeggelijk waar. De intellectuele militant, zelfs hij die beweert geen intellectueel te zijn, struikelt over het moreel aspect van de zaak en komt zijn emoties niet te boven die hem dwingen om binnen verstikkende kaders tegen een even verstikkende vijand ten strijde te trekken.

Dus in welke konkrete door het kapitaal zelf gepresteerde vooruitgangen, geïllustreerd door instellingen en historische voorbeelden, hier en daar opgepikt, zijn de wortels van een kommunisties projekt aan het kiemen ?

Ongeacht de vraag of dat bedoelde primaire kommunisme bewust of onbewust in het wordings-proses van het kapitaal is mee komen lopen. In ieder geval ligt het dan aan ons om aan dat kommunisties zaad zijn bewustwording over zijn imminente

noodzakelijkheid te geven.

Ten eerste op mondiaal nivo.

De in 1947 ontstane G.A.T.T. (General Agreements on Tariffs and Trade) bepalingen om de internationale handel te stimuleren door het geleidelijk verzwakken van al de douane restrikties en andere hindernissen door o.a. het prinsiepe van de non-diskriminatie en de anti-dumping wet in te voeren.

De U.N.C.T.A.D. of de C.N.U.C.E.D., 1964, onder het motto « trade, but not aid ».

De Verenigde Naties, waar Arafat nu ook een scheet heeft mee te stinken, en in mindere mate de N.A.T.O. met daar tegenover het Warsaw Pact van het Oostblok. Die twee laatste streven enkel maar militaire doeleinden na.

Ten tweede, op internationaal nivo.

De O.E.S.O. (of O.E.C.D.), organisatie voor ekonomiese samenwerking en ontwikkeling, voortgesproken op 14 december 1960 uit de O.E.E.C. (Organisation of European Economic Corporation), op zijn beurt gekreeërd in 1948 op voorstel van het Amerikaanse Marshall plan om de Europese landen met hun na-oorlogse ekonomiese rekonstruktie problemen uit de modder te helpen. Maar de O.E.S.O. van 1960 heeft meer een raadgevend en konsultatief karakter, wat aan zijn invloed om de internationale en zelfs de mondiale ekonomie enige richtlijnen te geven niet afdoet.

De O.E.E.C. viel al eerder uiteen in de E.E.G. (verdrag van Rome, 1957) en de E.F.T.A. groep (konventie van Stockholm, 1959) maar deze laatste groep werd hoe langer hoe meer opgeslorpt door de E.E.G. of door andere ekonomiese bonden.

De E.E.G., die de eerste kommerciële macht in de wereld is (cf. « Quinze ans de politique Communautaire, étude sur les » effets de la politique de la Communauté sur les économies » des pays membres et de la communauté dans son ensemble, pendant la période 1958-1972 »), zal bovendien en binnen-kort, mei 1978, bij demokratiese verkiesingen, gelimiteerde parlementaire bevoegdheden verkrijgen, en er wordt al flink aan een europese monetaire rekeneenheid gesleuteld dat al in zijn embryonnair stadium bestaat. Graaf Henri de Saint Simon (1760-1835) wees al in het begin van de vorige eeuw op de noodzakelijkheid van een Europees parlement.

Parallel aan deze noodzakelijke en hoogst nuttige kapitalistische uitwassen, loopt de Raad van Wederzijdese Ekonomiese Hulp, of het zogenaamde C.E.A.M., of wel COMECON genoemd, ontstaan in 1949 en in feite kollega van de O.E.S.O.

maar met iets meer bevoegdheden. Dit is een verzameling van enkele Oostblok landen waaronder, « à titre de curiosité », de Mongoolse Volksrepubliek sinds 1962 ook toe hoort.

Het chinese « Polit buro » met al zijn trapsgewijze raadgevende onderafdelingen en planburoos is ook een niet te verwaarlozen instelling van de globale centraliserende beweging die zich van al de moderne maatschappijvormen heeft meester gemaakt.

Dan hebben we nog het I.M.F., het internationaal monetair fonds, opgericht te Bretton Woods, 1944, en de Gold Exchange Standard bepalingen om de versoepeling van internationale kommersiële transakties te bevorderen en om als leenpot te dienen voor landen met te zware balans problemen waardoor hun nationale geldwaarde aan kredibiliteit verliest, en sinds dat heel het werelddekkende gebeuren in de girale sferen is verdwenen in 1971 door Nixons' toedoen, of liever gezegd, door zijn verplichtingen binnenslands, is het I.M.F. met zijn verschillende aanhangels de « adams rib » van het kapitalisme geworden.

Tenslotte valt de boel uiteen in een waaier van meer of minder machtige groeperingen van landen, zoals de O.P.E.C. landen en enkele inoffensieve zuid-amerikaanse en afrikaanse akkoorden.

Hier voegen we dan nog enkele instituten aan toe die zich met de meer gespecialiseerde vraagstukken van de ecologie, demografie, « het einde van de wereld » en andere stokpaardjes van het (zo geheten) links bezighouden, zoals het Hudson Institute, Herman Kahn Institute en het M.I.T.

Ziehier de elementen voor een verdere studie die dieper zou moeten ingaan op de mechanismen van deze enkele kapitalistische instellingen, om hun oorsprong, doeleinden en werkmodes in begrijpelijk vorm tot het publiek te brengen, zodat het essentieelste nut van die bouwwerken eens aan eenieder zal toekomen.

Dit is het nog onvolledig geschilderde arsenaal waar het kommunisme uit putten zal om van het regime van de « vrije slaaf » van vandaag over te gaan op dat van het vrije mensdom, verlicht van het soms grove en soms subtiele netwerk van zijn sociaal-ekonomiese gevangenschap.

Het is duidelijk dat deze uitsluitend tot de vooruitgang van het kapitaal dienende instrumenten, de nodige veranderingen en revoluties zullen moeten ondergaan om vervolgens op het even

wetenschappelijk en misschien even ingewikkeld kommunisties model van toepassing te zijn, in het vooruitzicht van een wereldlijk, doch van onderaf vrij geleide produktie en distributie systeem dat hiermee ingeluid zal worden. En dan valt dat begrip « van onderaf » automaties weg. Daar ligt de ruggegraat van het werkelijk kommunisties wereld systeem in verborgen.

« Les Etats-Unis offrent les signes les plus avancés du » mûrissement du communisme dans les « entrailles » capitalistes. C'est-à-dire que le capital y est devenu : 1) le plus » insupportable, et 2) le plus facilement destructible. En même » temps, il y est aussi le mieux supporté, le mieux défendu. La » dynamique du capital est toujours double : il développe à la » fois ce qui le préserve et ce qui tend à le détruire. » (Jean Barrot, in « Le mouvement communiste », p. 267-268, éd. Champ Libre, 1972.)

Ik zeg bewust « systeem » en zelfs « plannifikatie », omdat er inderdaad volgens nieuwe en rationelere richtlijnen systematiser geplannifieerd en gecoördineerd zal moeten worden om op zo'n grote schaal de juiste resultaten te behalen die nodig zijn voor het in leven houden, en het beter in leven houden als vroeger (d.w.z. : nu), van een wereldbevolking die dan bovendien zijn demografies evenwicht gevonden zal hebben.

Maar men mag er tot heden toe sterk aan twifelen of er bij de geïmorganeerde theoretiese ultra-radikalen (dat zijn nog niet de sombere gauchisten) genoeg verstand en realiteitszin vergaard zijn om met het gegeven feitenmateriaal de kommunistiese konstrukties voor de nieuwe maatschappijvorm voort te brengen die benut zullen worden zodra de tijden van verandering zowel met woorden als met daden (spierballen) aanbreken en waar er geen definitief model van de ene dag op de andere opgelegd zal kunnen worden door wie dan ook noch waar dan ook. Het kan slechts als voorbeeld (blauwdruk) dienen en richtingaanwijzend of door ideeën voor te stellen de energie van de sociale ontmaskering bij te staan naar de uiteindelijke opheffing van de vroegere sociale belemmeringen van de menselijke ont-plooiingen. Die twijfels mogen onder andere voortkomen uit wat een Gilles Martinet ons leert over de meer dan dertig jaren onverandert gebleven programmas en leuzen van diverse kommunistiese partijen en de ideologiese schermutselingen die allen gebruiken om een betere, maar nooit de beste maatschappijvorm te promoveren, terwijl we het kapitaal en zijn partijen (parasieten) over de zelfde tijdspanne heel wat grondigere en verregaandere mutaties hebben zien ondergaan.

« Le mouvement communiste ne tire sa substance corro-
» sive et destructrice que des conditions matérielles engendrées
» par le capital. Il ne s'embarrasse donc guère des réunions de
» chapelles ou de cellules. Et dans la dynamique de ce mouve-
» ment, le prolétaire opère bien souvent le dépassement des opi-
» nions mesquines qu'il croyait siennes (mais qui n'étaient que
» celles du capital), pour agir enfin conformément à son être... »
» (La parole au capital, 10/18-1037, 1976.)

COURT - METRAGE

ou l'oraison funèbre d'un catéchisme révolutionnaire

I

en ce qui concerne la révolution

L'ULTRA-GAUCHE

On ne trouvera chez eux qu'une impatience juvénile et hautement positive (productive) qui ne mène qu'au réformisme, auquel, une fois engagée dans cette voie, même l'autocritique la plus sévère ne changera rien. Comme l'autopsie ne rend pas la vie au cadavre. Cela est dû, vraisemblablement, à la promotion d'une précipitation essoufflante d'un processus social de toute façon déséquilibré (cf. le maoïsme) en ce qui concerne ses moyens et ses possibilités d'avance et de recul en ce moment de l'histoire, à laquelle se livrent des étudiants sortants prétendument raisonnables et des étudiants rentrants supposés idéalistes. Il y a donc chez ces intellectuels d'occasion une impuissance à pouvoir saisir des événements historiques, et par là économiques (et simultanément inversés), dans leur contexte global autant que particulier de façon dialectique et dimensionnelle par rapport à l'histoire totale de l'homme.

Les frontières d'une génération ne sont pas celles d'une histoire et ne sont guère que celles d'une époque. A la lumière (torche plutôt, car Edison, faut-il le comparer à Marx ?) qu'on s'allume dans la nuit on ne distingue pas au-delà de ce qui est éclairé, tandis qu'autour, en effet, persiste le noir.

Exemple : mai 1968.

Mais à la flamme qui bouge, car on se flatte d'avoir toujours un vent respirable même dans la métropole, il y a malgré tout un relief qui se dessine dans le paysage encore sombre.

C'est comme si l'on ignorait que la nuit est suivie par le jour. Là s'arrête ce cycle traître, cette métaphore bon-marché et d'un instant, parce que l'humoriste m'accuse déjà de prévoir la nuit prochaine et ainsi de suite... Alors, ne sortons pas de cette métaphore, qu'on s'applique à l'enfoncer.

La prospection est morte !

...si jamais elle a eu autant de chances pour naître que ce qui est effectivement et déjà là; c'est-à-dire, une déception et une curiosité devenue absolument passive et morose. Du moins, nous l'affirmons maintenant pour le contredire plus aisément tout à l'heure en montrant qu'il existe autre chose.

(Autant le capitalisme n'est incarné ni par une personne ni par un groupe, la révolution (et son communisme) non plus n'est identifiable à des personnes ou des groupuscules. Mais aujourd'hui nous assistons au phénomène suivant qui se dénonce lui-même et le plus facilement dans le congressisme du Courant Communiste International, et qui mène à

ce qu'une « fraction issue du prolétariat » s'invente des tâches et des rôles révolutionnaires, s'offre la mission de donner guidance à la lutte théorique de la classe ouvrière sortant de la longue nuit du demi siècle passé, et tout cela indique de près, et d'aussi loin qu'ils sont à côté des questions réelles du prolétariat, que le communisme se voit arraché de l'anonymat (l'universel), pour se voir attribué des noms propres et des noms de marques... comme son rival. Les sectes de gauche reprennent à leurs compies l'internationalisation du capital en se centralisant (comme lui) autour de son développement constant qui est en opposition sanglante avec sa puissance motrice qu'est le prolétariat. Le même prolétariat, dont tous les pouvoirs antagonistes se disputent la direction, surtout là où l'on entend que le pouvoir revient de droit à ce prolétariat...)

Les desseins de l'organisation actuelle n'évoquent plus leurs contraires. Ou peut-être leurs suites logiques ?

Ils ont perdu le nord sans jamais avoir su qu'il existe un sud quelque part, etcétera... D'où l'expression naturellement et ce fameux dialogue.

Ces desseins ne font qu'accuser ou défendre. Ces analyses ne font que critiquer bruyamment l'ordre social, qui, lui, ne s'oppose pas fondamentalement au silence.

De plus l'ordre établi cherche par ses propres moyens les mêmes résultats (pour lui), tout en se trompant sur les chemins par lesquels on pourrait aussi et autrement y arriver. Cette erreur-là n'a pas de responsable.

On ne met que des systèmes en opposition pour mieux préserver sa raison et ses visions totalitaires l'un en face de l'autre et qui, bien sûr, survivent grâce à la même mécanique. Si tu baisses et que tu ne prends pas la pilule, ça risque d'accrocher.

En matière sociale cette pilule se traduit par l'impuissance d'embrasser dans sa totalité des détails qui à la surface semblent se contredire, mais qui derrière la façade ont quelques points communs. En même temps que la critique se porte sur les différences, elle doit soulever les ressemblances. Ceci pour signifier que le danger que nous encourons, à la suite de mauvaises interprétations éventuelles d'ordre doctrinaire, pourrait bien un jour s'avérer plus brutal que ce qui nous en préserve en partie et du moins jusqu'à ce jour : l'équilibre de la terreur atomique.

Triste paradoxe, certe, mais les choses qu'on n'a pas su prévoir doivent fatalement s'accomplir. Donc l'accomplissement de l'homme est aussi fatalement sur le programme, car on prévoit sa destruction imminente et totale avec tant de réalisme soutenu par des sciences sociales et des sciences tout court, et cela dû aux soi-disant bienfaits des fruits de sa propre civilisation. On pourrait la qualifier de mort naturelle ou simplement de suicide et, auprès du contestariat agréé ou non, on évite soigneusement d'entendre parler de l'autre éventualité qui pourrait bien nous laisser en vie pour aussi longtemps qu'on existe déjà. En faire un commerce serait mettre en péril son chiffre d'affaire basé sur ce pessimisme chevronné et inépuisable.

Laissons alors ces empressés aux heures tardives à leurs jeux macabres de dénonciateurs aveuglés d'un message qu'ils croient le leur, tandis qu'en fait ils s'en disputent la propriété et la direction avec leurs divers concurrents. Pour cela, ce message est devenu sa propre publicité.

Heureusement d'ailleurs. C'est le plus sûr moyen d'en fatiguer et d'en agacer ceux-là mêmes que nos chers révolutionnaires et leurs con-

testataires pensent représenter. Chacun les mêmes, pour que ces derniers, au bon moment, s'emparent de la pomme de la discorde et décident de la croquer entre eux.

Voilà pourquoi nous disions que la prospection était morte. Dans la bagarre, ceci est vrai, on oublie rapidement les causes de l'affrontement, car il s'agit de gagner !

Et ce grand spectateur, soudainement, s'est pris d'un vif intérêt pour la seule bagarre tout en y perdant de vue ses intérêts.

Nous sommes d'accord, la révolution fait carrière. Bientôt il sera souhaitable d'en faire une étude de marché pour sonder la sodilité des racines de l'ordre de l'avenir dans l'actuel.

A partir de là naîtront les projets, qu'ils soient entrepris par des intellegentsias ou par des communautés dites de base... ou par un prolétariat.

Perplexe d'une part, joyeux et insouciant de l'autre, de bonne famille la plupart du temps, mon ultragauchiste cache mal en lui-même la sauvegarde qu'il fait de ce qu'il désire détruire autour de lui. Perplexe parce qu'il ne comprend pas que tout le monde ne veut pas tout de suite et avec la même force que lui le changement social inéluctable; et joyeux parce que ses soucis, même d'ordre matériel, ne le touchent plus, et, se dit-il, de toute façon ce sont les problèmes de tout le monde... a-t-il appris. Aussi, tout s'arrangera plus tard ce qui soulage sensiblement le présent.

A propos de l'industrie et de l'agricole, du civil et du militaire, de l'homme et de la femme, tout vient de n'être mis en branle que depuis quelques années, à peine une centaine, après avoir toujours été latent au cours des bouleversements et des évolutions antérieurs à la révolution industrielle du siècle passé. L'administration, l'Etat, les services et organes gouvernemeniaux annexes, nommé démocratiques ici, socialistes ou communistes là-bas, n'ont-ils pas, à travers leurs différences des traits de ressemblances fort inquiétantes et par là réconfortantes... ? Ne serait-ce que d'avoir parmi eux une force motrice tablant sur la dualité entre les contestataires du Pouvoir, et qui, de surcroît, leur sert tous de leit-motifs unilatéraux, car obligatoirement opposés, mais tendant vers les mêmes objectifs déguisés sous différents habits.

Rassurons-nous, les « compromissos stóricos » serviront encore avant d'en arriver à l'histoire où l'économie de l'homme se joindra à son histoire.

Moi-même je me vanterais facilement et pour les besoins de la cause, de jouir, ou d'avoir joui, d'une maturation accélérée et d'une prise de conscience socio-politique en fonction de mes rapports d'homme vis-à-vis de la société. Mais serait-il juste alors d'en accuser l'absence chez d'autres, qui, eux, n'ont jamais eu les moyens de cette prétention ?

La dénonciation permanente d'un système social universellement oppressif avec ses divers degrés de palliatifs, après avoir servi à la mise en place de ce qu'elle dénonçait, se retournera, dès la fin de cette ère glorieuse qui offrait des places et des distinctions, contre les propriétaires de cette nouvelle façon de voir la même chose et d'agir tout en observant les règles du jeu, bien entendu, pour ne pas perturber la bonne suite des affaires courantes. Cela aura permis de faire le tour de la propriété humaine... comme chez les bourgeois on fait le tour de la maison.

Et de cette même oppression est construite la vitalité de la force productrice esclavante... jusqu'à nouvel ordre.

Cet esclavage séculaire n'a pas de classe particulière qui en serait le locataire par préférence arbitraire de nombre d'exploités ou de qualité de l'exploitation.

L'ULTRA-DROITE

Ma foi, aujourd'hui, ils se disent de gauche. N'ont-ils pas récemment déclaré à Berlin que nous étions déjà en période de transition... un peu comme de Gaulle l'entendait lors de son référendum fatal ? Combien d'années déjà.. ?

A toute entreprise menée par la droite en matière politique autant qu'économique et financière, s'ajoute en filigrane le réseau tissé par les possibilités du communisme. Mais cela n'est pas une justification suffisante pour l'inertie traditionnelle incombant à la gauche qui ne fait qu'apporter un maigre relief au projet communiste inhérent à l'ordre actuel, qui, lui, est poussé de l'avant par une droite toujours sur le qui-vive. Quand le voilier penche dangereusement à babord on sait que c'est par un vent de tribord qu'il avance.

L'élan de la condition sociale mondiale ne se mesure pas qu'à une échelle qui se trouverait plutôt ici que là : c'est un échelonnage mouvementé en perpétuelle transformation des données de base qui déterminent la progression à une vitesse croisière répartie sur toute la surface du globe et prise à un même moment. Dans cet univers, la stagnation n'existe pas.

Et si elle se fait observer quelque part, ce sera toujours en un lieu et à un moment bien précis qui a ses propres causes et raisons d'être, mais qui n'est certainement pas provoqué que par une « droite »..

II

en ce qui concerne le reste

LES BUTS

Le temps qu'il faudrait patienter, le temps que je serais « en avance » sur d'autres, ou en retard manifeste... ma conscience ne saurait en supporter d'aussi mauvaises..

Car la révolution est entre MES mains et entre TES mains, mais pas entre NOS mains. Ce qui ne me rend absolument pas triste, au contraire. Cela montre que la révolution et la révolte est au moins déjà quelque part. Que la prospection regagne du terrain, que des projets se dégagent des esprits ensommeillés ici ou trop ensoleillés là-bas, finalement, que jamais la prospection n'était morte, seulement, qu'elle est soumise aux contractions et décontractions physiques d'un déroulement du phénomène social dans son domaine économique autant qu'intelligent (idéologique).

Il n'y a pas de favoritisme à faire à l'égard d'un moment plutôt qu'à un autre sur la ligne des fluctuations multiples et combinées des événements qui agissent ensemble sur tout corps en voie de développement.

Un but n'est pas un objectif immobile et fixé d'avance avec une précision mathématique ou suivant une certaine logique.. mais il sera le résultat de l'action concluante qu'une masse imposera par n'importe quel moyen au moment où les consciences générales auront opéré la jonction entre le matériel (acquis-disponible-moyen de s'en servir) et le concret (besoin-moyen de satisfaction-loisir).

Cela ne se fera pas tant que l'un exercera un chantage habile sur l'autre dans le style « toi d'abord et puis moi », pour bien montrer par là qu'il veut dire « moi d'abord ».. et que finalement personne ne bouge.

Autant dire, que de la conscience, je n'en ai pas. Proletarienne ou autre, elle est aussi imprécise que la foule des consciences réunies et noyée dans une masse dont des révolutionnaires réclament chacun le rôle de catalyseur. Que se soient des théoriciens ou des activistes (praticiens).

A certains moments de leur vertige ils ont même recours à la chimère démocratique sous sa forme électorale. Cela n'est pas gênant. L'anti-pédagogie ne nous apprend-elle donc pas qu'il est néfaste de se fâcher sur un gosse qui casse de la vaisselle en toute tranquillité de conscience ?

Tout ce qu'ils savent, les malheureux, c'est que bien des choses devront changer encore avant que ce ne soit leur tour de changer.

L'idylle révolutionnaire, le plan communiste, tout deux se trouvent sur les boulevards de leurs négations réciproques et sublimes, et encore solidement en selle.

Comme quoi nous savons que le statisme d'une histoire monumentale (à la Nietzsche) n'est que le prélude à tout renversement des moyens utilisés pour la recherche de ce nouveau temps qui nous attend insaisissable et si proche.

Ce difficile passage n'a que faire des souteneurs d'une bonne cause. Il s'agira de se mettre au boulot.

Toutefois, il est à rappeler à ces braves gens, que même leurs efforts, aussi minimes soient-ils, sont utiles à l'accomplissement de ce monde déjà universellement prévu et depuis si longtemps, et qu'ils continuent surtout à agir selon telle ou telle autre pratique de leur illusion momentanée.

Et il n'y a pas de retard, car il n'y a pas d'horaire, et il n'y a pas d'avance pour la même raison.

LES MOYENS

Ça, on n'a pas prévu. C'est un chacun pour soi collectif. Ce qui est l'assemblage astucieux des buts et des moyens à tout moment dans un éclatement géographique et économique de nos connaissances pratiques et théoriques. Un « do-it-yourself » qui indique inévitablement que je tomberai facilement entre les mains du premier mercenaire situ-marien ou gurmormonisé venu, qui se présentera aux prochaines courses à la renommée du Théo-politique.

Pourtant il n'y a pas une invasion de prophètes couronnés en quête d'un peuple en migration (de passage) ou établis sur des terres riches permettant un rationnement proportionnel à sa population à craindre, due au fait que la télévision, l'avion et autre moyen de propagande rapide pour une image fictive en vente au quatre coins du monde, sont une concurrence trop féroce qui se fait à l'isolé.. jusqu'au jour où le

reclus pénétrera dans les faubourgs du mouvement mondial et général.

Ce mouvement, violent ou pacifique, penche vers la reconnaissance de l'individu en tant qu'entité sociale inviolable, incorporé et assorti à un environnement qu'il aurait aidé à choisir et qu'il aurait choisi d'aider.

A travers tout ce vacarme d'un monde qui s'écroule se projette et s'annonce une nouvelle cacophonie en élaboration.

III

Conclusions

Je me lance dans l'étude rigoureuse de l'homme libre ou pas, ou en voie de libération, pétant le feu que je ferais cracher à mon ennemi-collaborateur de gauche, de droite, n'importe, nous luttons, lui du mauvais côté, moi du bon, bien sûr (et simultanément inversé), pour des conceptions et des façons de vivre, en se battant autour de la tête avec des théories antiques d'il y a un jour ou un an (et demain), et avec le plaisir sado-altruiste de n'y trouver que mon bien-être...; drapeau timidement ignoré pour ne pas se faire accuser d'un nationalisme quelconque, je le sais, c'est le tien aussi.

D'avance il était clair et entendu que nous étions battus dans le cadre de nos propres moyens individuels. Mais au moins on aura servi à quelqu'un. Ultime consolation, n'est-ce pas, ce navet de la bonne conscience.

En sachant fort bien que la cohésion recherchée et mise en évidence ici en face des forces provocatrices et destructrices d'une société marchande, n'est qu'un pâle reflet de ce qui est actuellement possible de lui opposer, je commence par me défendre comme ceci. Avec des armes qui ne m'appartiennent pas spécialement, car à la disposition de tous dans déjà trop de magasins, dès que leur besoin se fera sentir et leur utilisation se généralisera, suivant l'allure de la récupération qu'il faudra après l'essoufflement d'un trop plein d'enthousiasme, manquant de force et de support réel, où manque la colonne vertébrale.

Pourvu que ce ne soit pas uniquement par la gymnastique du mot et la manipulation de la phrase que le sujet s'en retrouvera éclairci, bien que ce soit aussi la tentative de la mise en déroute (qui est une mise en condition) qui compte. Mais l'argot révolutionnaire de notre époque nous « spartacuse » à propos de la « crivinalité » de gauche, il se masperise, il se borélise, en fin de compte il nous apprend que tout ne serait qu'un immense bardottage mystificateur..

Par là s'explique ce langage sucré d'un goûter anglais qui n'a comme seul projet que la performance musclée de son verbe.

Au point où on en est, il n'est plus difficile à comprendre que chaque nouvelle vague est victime de la prochaine... Mais ceci nous rappelle quelque chose.

Ainsi, j'arrive à me rayer de la longue liste des révolutionnaires canonisés grâce à l'aurole de la publication se décernant en cercle privé et gratuitement, car je compte, pour ma part et tout bonnement, n'en tirer que quelques sous.

INHOUD

Inleiding	1
I. De algemene revolutie en de kontra-revolutie	3
Korte inventaris	28
II. Vergelijkingen en verdenkingen	30
III. Konklusies en perspektieven	44
Court métrage	57

LISO-Uitgaven
Vondelstraat 17
2800 Mechelen

ERRATA

- P. 7 regel 28 : minerale : minimale
- P. 20 regel 35 : heeft : heet
- P. 25 regel 4 : dat : dan
- P. 26 regel 31 : wanneer de....
- P. 43 regel 5 : kapitalisaties : kapitalisties
- P. 47 regel 30 : was : wat
- P. 51 regel 23 : machtinstrument : machtsinstrument
- P. 51 regel 39 : kapitalisaties : kapitalisties
- P. 53 regel 41 : Wederzijdese : Wederzijdse
- P. 57 ligne 5 : essouflante : essoufflante
- P. 58 ligne 37 : certe : certes
- P. 59 ligne 10 : sodilité : solidité
- P. 61 ligne 13 : se : ce

Van de hak op de tak worden er
allerlei sosiale fenomenen
besproken, bijgelicht of enkel
uitgedaagt. Zonder bizondere
leidraad wordt de internationale
revolutionaire beweging op de
korrel genomen; de organisatie
de intellektueel en de militant
in vraag gesteld en het kapitalisme
nogmaals onthuld als universeel
aggregaat bestaande onder
verschillende bedriegelijke
verschijningsvormen.

Een pamflet om tegenover de siber-
netiese doch eveneens anarchistiese
orde (wanorde) van het kapitaal
een even cyniese en chaotiese
verdediging in stelling te brengen.